

COLONIA POETICA, poezie suedeză contemporană ©

Casa de editură Max Blecher, 2011

Lector de carte: Eva Leonte *Concept grafic:* Ana Toma

Casa de editură Max Blecher mulțumește Institutului Cultural Român pentru permisiunea de a publica versiunile românești ale poemelor suedeze traduse în cadrul atelierelor pe care ICR le-a organizat în anii 2008, 2009, 2010 și 2011, cu participarea poezilor suedezi și români din cuprinsul prezentei ediții.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Colonia poetică : poezie suedeză contemporană / antologie

alcătuită de Claudiu Komartin. - Bistrița : Casa de Editură
Max Blecher, 2011

ISBN 978-606-92702-6-4

I. Komartin, Claudiu (antolog.)

821.113.6-1=135.1(082)

COLONIA POETICA

poezie suedeză
contemporană

antologie alcătuită de
Claudiu Komartin

Casa de editură
Max Blecher 2011

E ciudat să încerci să descrii strania legătură care s-a creat între poeții suedezi strânși în antologia *Colonia poetică* și cei cincisprezece poeți români pe care i-au întâlnit aceștia pe parcursul atelierelor organizate de Institutul Cultural Român de la Stockholm între 2008 și 2011. Acești treizeci de poeți contemporani din două țări și literaturi care se cunosc în continuare destul de puțin (dacă e să lăsăm la o parte cazul lui Mircea Cărtărescu, ale cărui cărți au făcut vogă în Suedia) s-au descoperit și s-au tradus reciproc în patru workshopuri, ținute mai întâi în România (în 2008), apoi în Suedia (în 2009, 2010 și 2011), care cred că au fost pentru toată lumea mai mult decât niște jocuri de societate. Nu au existat complimentări gratuite, nici nu au lipsit reținerile. Dar a fost vizibilă de fiecare dată dorința de a depăși blocajele de sens sau diferențele culturale vizibile dintre noi. Pentru unii, întâlnirile româno-suedeze au fost un prilej de a ieși din carapacea propriului scris, a propriilor obsesii și preocupări stilistice, iar dincolo de exotismul acestei situații — de a traduce poeți dintr-o limbă pe care nu o cunoști, la capătul multor ore de lecturi și de discuții într-o limbă „mijlocitoare” -, faptul că participanții au fost unii dintre cei mai buni scriitori români și suedezi de la începutul secolului a constituit o garanție pentru reușita proiectului. Îmi dau seama că pentru unii dintre noi nu a fost deloc comod să se plieze pe discursurile structural diferite ale poezilor suedezi, în timp ce alții și-au apropiat ce li se potrivea mai bine din poezia *celorlalți*. Un caz interesant de anxietate a influenței este noua direcție (vizibilă în volumul *Spațiu privat*) în care s-a îndreptat poezia Elenei Vlădăreanu după întâlnirea cu poezia conceptuală a Idei Borjel. O întâmplare fericită pentru scrisul meu a fost întâlnirea de acum trei ani cu Kristofer Flensmarck și Malte Persson. Kajsa Sundin și Dan Sociu s-au înțeles de la început excelent, colaborarea lor continuând și cu alte proiecte.

În 2011, Clubul de lectură Institutul Blecher și Casa de editură Max Blecher au organizat, cu sprijinul Consiliului de Stat pentru Cultură din Suedia, Kulturrådet, două evenimente

(la reușita cărora și-au adus contribuția Institutul Cultural Român și Ambasada Suediei), în martie și în mai, la București. Vizibile în calitatea traducerilor, asumarea vocilor străine și „turnarea” lor într-o formă nouă, potrivită cu limba română în care scrie generația afirmată în ultimii 11-12 ani, reprezintă principalele argumente pentru publicarea acestei antologii. Ea strânge aproape tot ceea ce au tradus poeții români din textele suedezilor, participanții împărțindu-se astfel: în 2008, Ida Borjel, Kajsa Sundin, Malte Persson și Kristofer Flensmarck vs. Elena Vlădăreanu, Adela Greceanu, Dan Sociu și subsemnatul; în 2009, Cecilia Hansson, Viktor Johansson, Henrik Nilsson vs. Gabi Eftimie, Dan Coman, Marius Ianuș; în 2010, Anna Hallberg, Sofia Stenstrom, David Vikgren și Leif Holmstrand vs. Domnica Drumea, Rita Chilian, Radu Vancu și Teodor Dună; în 2011, Ann Hallstrom, Linn Hansen, Pär Thom și Johannes Anyuru vs. Doina Ioanid, Aura Maru, Răzvan Țupa și Alexandru Vakulovski.

Sunt convins că cititorul român are, odată cu apariția *Coloniei poetice* (pentru al cărei titlu îi rămânem îndatorați Ritei Chirian, care l-a formulat în articolul publicat în *Poesis internațional*, nr. 4 / martie 2011), ocazia de a explora câteva dintre discursurile cele mai apreciate din poezia suedeză a momentului. De la Henrik Nilsson, scriitor cu temperament sudic, îndrăgostit de Portugalia și Turcia, care a scris unul dintre cele mai frumoase poeme de dragoste pentru un oraș pe care le-am citit în ultima vreme — la Malte Persson, autor livresc și complex, de la bizareriile insolite ale lui Leif Holmstrand la confesivitatea mocnită a lui Ann Hallstrom, Sofia Stenstrom sau Anna Hallberg, de la romantismul ultrarafinat, „hiperboreean” al lui Kristofer Flensmarck sau Viktor Johansson până la poezia conceptuală (curentul cel mai la modă în Suedia, necunoscut încă la noi) pe care o practică Ida Borjel, cu a sa *Lirica juris*, Kajsa Sundin, în excelentul text-manifest *Soia*, sau Pär Thom, cu experimentul extrem din *Peisaj* sunt distanțe apreciable. Cel puțin cât între poezia lui Marius Ianuș și cea a lui Dan Coman, sau între textele Doinei Ioanid și cele ale lui Gabi Eftimie.

Nu în ultimul rând, dincolo de panorama poeziei suedeze din ultimul deceniu pe care o configurează textele celor cincisprezece poeți din *Colonia poetică*, este o primă ocazie de a-i vedea la lucru, în calitate de traducători, pe câțiva dintre cei mai cunoscuți și mai bine cotați autori ai „Generației 2000”. Fiecare dintre poeziile români care și-au împrumutat voit-nevoit vocea „perechilor” lor suedeze este prezent în această carte care adună pentru prima oară o sumă de personalități extrem de diferite și de greu de strâns laolaltă. *Colonia poetică* este în mare măsură meritul lor.

Să-i ascultăm.

Claudiu Komartin

JOHANNES
ANYURU

Johannes Anyuru (n. 1979) este un poet cu reputație și statut de star rock.

Are la activ mai multe colaborări cu muzicieni, iar versurile lui poartă influența generației *beat* și a poeziei *slam*. În contrast cu aceasta, poezia lui Johannes Anyuru trimite deseori la mitologie și la diverse texte literare consacrate.

A publicat trei volume de versuri: *Det ar bara gudama som ar nya* (*Doar zeii sunt noi*, 2003), *Omega* (2005) și *Städema inuti Hali* (*Orașele din celulă*, 2009) și un roman: *Skullejag do under andra himlar* (*Dacă ar fi să mor sub alte ceruri*, 2010).

A obținut diverse premii literare, iar în 2009 a fost nominalizat la Premiul August, pentru Cartea Anului în Suedia.

... să te trezești
la ultima stație, cerul închisorii blocat deasupra
ghețarului verde — ca un scut —
Bucăți din stația de autobuz... din noapte frunzele cad
răcite... camioanele amortite dorm cu craniile
înlemnite ce par să se miște în spatele vizierelor
metalice arcuite... uneori
o anumită cheie se potrivește... la două mașini diferite
ce pur și simplu se întâmplă să fie în același loc...

*

Legea care nu vrea să fie lege așa că vine la tine

fa-mă în praful alb fin
al orașelor voastre

Visează un vas pictat ce strălucește albastru ca flacăra
unui motor cu reacție Soldații ies dintr-un cal mare
Și gol

Criminalul
este o ghicitoare care șoptește despre violență
ca
un manechin pentru teste

*

De fapt cândva încerca să țină pistolul prietenului său îl
cântărea distant în mână ca pe o vertebră de câine Stă la
fereastră, își amintește greutatea lui, privește dincolo de
frunțile albe și uzate ale caselor, în ploaie și zăpadă
Sunt lamele pansate ale croselor de hochei

Ferestrele strălucesc, se sting

IO

*

încă o dată gri, ceață învolburată, dimineăta

Din nou cineva își pierde viața, pentru că nu poate trăi
așa cum îi place, chiar dacă ție-ți pare că ai putea El e
făcut din ace-de-mașină-de-cusut înfipt în obrazul
serilor de Lumină Felinar Zăpadă albastră Când
urmărește casele simte că și ele se gândesc la el la fel
privindu-se întrebându-se despre ele însele

Cine este dacă este cineva Gol

Se trezește după o noapte de lucru în orașe,
antebrațele lui sunt ca niște bolnavi, nebuni în
concediu medical l-au tras, l-au zgâriat

El privește sus la crengile fagilor legănându-și cozile
ușoare lungi

El privește-n jos la picioare sale mici de prințesă

Coridoarele strălucesc în noapte, i se absorb în gât
Animalele nu au război Nu se poate uita la oameni, la
fețele lor goale și pierdute Deasupra Videoland-ului și a

gheretelor fast-food vâjâitul pustiu absoarbe sunete Peste
tot acolo sunt ochi electronici care îl privesc, îl ascultă,
sunt ochi sub tălpile anumitor popoare

Trăiește într-o undă de șoc

Merge pe bicicletă prin seară clavicule ascuțite pedalează
punga strălucitoare de gunoi plină cu bucăți de corp
înaintează în ploaia-cu-sârme-de-oțel a podului, o viață

12

Dă drumul aerului
din anvelopele bicicletei Umflă un balon
îl leagă cu un fir în jurul
ghidonului

deșurubează
broasca
de la o ușă
demontează

toate piesele, le împrăștie
în vânt

O tânără cântă la un castron metalic întors, aplecată
lângă perete

Situația globală a violenței este miezul gol al
existenței

>3

*

Tai o plantă și vezi

în tăietură vârsta ei

Fetele încrețite se transformă în lumină tv

Orașul secretă străini și uniforme, ca pe hormoni

*

1.

Ia vopsea în gură ridică palma și suflă

2.

Un foc

Aripi umane uriașe, negre pictate pliate în interiorul unei
peșteri

Ce îți mai amintești din vise e doar ultima parte din
bandă

Zgomot

O mănușă de grădinărit prinsă într-un bloc de gheață
plutește deasupra podului

*

1.

Mâna

Frunza-zvastică

2.

Colțul Frunza-arcă

'5

*

1.

Dale, tocuri de uși se învârt peste ținutul pustiu

Zăpadă fragedă, urme negre de anvelope

2.

Prietenul său îi arată sunetul sprayului cu vopsea de pe
un disc

3.

Pereții au fost întotdeauna

într-o stare de criză și criza asta a condus pereții peste
câmpii

înspre orașe

din volumul *Stădema inuti Hali*

(2009) *traducere de Alexandru*

Vakulovski

IDA
BORJEL

Ida Bdrjel (n. 1975) a debutat în 2004 cu volumul *Sond (Sondă)*, distins cu mai multe premii, printre care Borås Tidnings Debutantpris, cel mai important premiu de debut din Suedia. Cel de-al treilea volum de versuri, *Konsumentskoplagen: juris lyrik (Legea bunurilor de consum: Lirica juris, 2008)*, care parodiază jargonul textelor juridice, i-a adus Premiul pentru poezie al Radiodifuziunii suedeze.

O selecție din versurile Idei Borjel a apărut în 2005 în antologia *Un pod peste Europa: tineri poeți din Suedia*, în traducerea lui Dan Shafran.

Dispoziții preliminare

ia § Eu sunt cea care decide.

ib § Legis virtus haec est: imperare, vetare, permittere, punire.

ic § O lege este puternică atâta timp cât: dispune, interzice, permite, pedepsește.

2a § Legea bunurilor de consum este categorică și neechivocă.

2b § Se aplică în cazul unui bun mobil pe care vânzătorul reușește să-l vândă cumpărătoarei în schimbul lovelelor.

Legea bunurilor de consum. O lege bună. Exemplară. Ne privește pe toți. De ea depinde însăși viața.

In acest paragraf prin vânzător se înțelege', o persoană fizică sau juridică al cărei scop se află în relație internă cu activitatea sa economică și cu expansiunea sufletului. Nu există persoană care să nu aibă ceva de vânzare. Toată lumea vinde câte ceva, (vezi mai jos)

Un vânzător trebuie să fie toată viața o parte a afacerii sale și să se mândrească cu produsele lui. El și le poate cumpăra la reducere, dar nu își permite să facă rabat pentru prieteni sau pentru familie.

cumpărătoarea: o persoană fizică cât se poate de vie face cumpărături mai ales în scopuri care scapă realității din cauza unei incertitudini, nu întotdeauna înțeleasă.

Una dintre consecințele comerțului este realitatea care devine mai reală. Mai solidă.

A cumpăra înseamnă a arunca ancora.

[••]

4a § Legea se aplică și în cazul mărfurilor care urmează a fi produse dar care nu au fost încă produse. Prin urmare, marfa figurează ca imagine atât în catalog, cât și în mintea cumpărătoarei. În capul cumpărătoarei, imaginea reflectată a mărfii este asociată banilor. Nu e sigur dacă cumpărătoarea, acolo unde o vedea înainte pe maică-sa, vede acum banul. Totodată, nu întotdeauna imaginea corespunde pe de-a-ntregul realității. Imaginile au două dimensiuni. Realitatea trei.

20

Legea este înscenată de fiecare dată când cineva o activează.

Imaginea poate fi reală, dar numai ca imagine.

Legea poate fi considerată o parte a realității. În consecință trebuie comparată cu ea însăși.

Imaginea este văzută imediat. Un vânzător și o cumpărătoare văd. Imaginea și amintirea ei.

O imagine este ușor de transportat.

4b § Da. O imagine este un fapt cert. Imaginea mărfii este cât se poate de reală. Un ursuleț de pluș nu constă în petrol și material plastic. El a fost proiectat cu dragoste, să pară plin de viață.

4c § Cea mai mare parte a oamenilor știu asta, chiar și cumpărătoarea știe într-o oarecare măsură că este vorba despre o construcție ca o consolă ca o mașină de produs valuri ca o inimă care boxează. Ar putea fi o cacealma dacă construcția ar fi fost proiectată să fie o cacealma. Dacă o casă ar fi fost proiectată să pară că iese direct din pământ. Dacă oamenii la naștere ar fi fost proiectați să se rostogolească pe plajă.

21

Imaginea conține cumpărătoarea. Țsta ar trebui să fie un eveniment. Imaginea îi vorbește cumpărătoarei. Cumpărătoarea preferă imaginea realității.

Realitatea: încurcată, zgomotoasă fondată pe cea de-a doua.

Așadar, când o imagine știe exact ce vrea.

Imaginea este cea care se întipărește în imagine.
Propagarea luminii.

4d § Cumpărătoarea știe că nu este decât o aparență, dar este exact ceea ce-și dorește nu să-și facă viața mai reală ci un pic mai ireală. Visul.
Fantasticul. Trandafiri.

4e. § Cumpărătoarea nu caută adevărul ci doar ceva care să meargă.
Primul paragraf nu se aplică în situația inversă.

4f § Vânzătorului îi este destul de greu să înțeleagă cum gândește cumpărătoarea.

22

Livrarea mărfii, ridicarea mărfii

[•••]

Livrarea

8b § Marfa este considerată livrată atunci când intră în posesia cumpărătoarei.

Dacă asta se întâmplă la casă trebuie, pe cât posibil, să urmărești cum cele două părți, în același timp și în deplină libertate, țin marfa până când vânzătorul îi dă drumul. Reduceți timpul cât marfa plutește în aer, îndepărtându-se de vânzătorul său și apropiindu-se de cumpărătoarea sa, pentru a evita astfel situațiile în care marfa se poate sparge aluneca printre degete scăpa din mână sau distruge în orice alt mod după ce vânzătorul îi dă drumul și înainte de a fi apucată de cumpărătoare.

Preturi »

10a § O marfa trebuie să fie mai scumpă sau mai ieftină decât prețul de producător, dar în nici un caz nu poate să nu coste nimic sau să aibă un preț

nelimitat.

Vânzătorul trebuie să fie deschis întrebărilor.

[-.]

23

întârzieri

Cumpărătoarea tergiversează

18a § Angoasa luării deciziilor.

18b § Falimentare.

18c § Dragoste la prima vedere.

[-.]

O repriză de cumpărături este un eveniment

34I § Marfa a fost produsă la întâmplare și nu se poate spune că înțelege chiar toți termenii de pe eticheta care i-a fost lipită. Totuși ea este perfect conștientă că prețul care i s-a dat îi reflectă valoarea și numărul de oameni la care poate ajunge

Și asta nu e tot.

Mai sunt multe de spus despre ființa mărfii.

34 m § Marfa este o părticică din propriul ambalaj.
Ambalajul, o părticică din univers. Marfa este o părticică din transformarea plusvalorii.

*4

34n § Asta-i tot?

34s § O marfa poate fi orice.

Interșanjabilitatea mărfii.
O marfa poate fi înlocuită cu o alta.
Marfa de schimb este la fel de bună, dar ea nu semnifică în sine o încremenire în schimbarea potențială.
Când o cumpărătoare intenționează să meargă la o repriză de cumpărături este perfect conștientă de asta.
Să fim puțin atenți la ea.

[••J

Erori privind libertatea
(în câteva cuvinte)

Reglementare specială — Carnaval

48 § Spiritul locuiește în came. Spiritului îi este foame de ce este al lui.

Vânzătorul Mă iubești?

Cumpărătoarea: Nu fi obraznic.

Libertățile și obligațiile cumpărătoarei

Culpa

53a § De ce oare cumpărătoarea este atât de dură?

53b § Înăuntru, măruntaiele ei sunt catifelate.

S-a înăsprit din cauza negocierilor, negustoriei, clauzelor.
Cumpărătoarea a ajuns să fie atât de dură din cauza
acordurilor, procedurilor juridice, demonstrațiilor.

53c § Severitatea/Duritatea cumpărătoarei vine din
nesiguranță.

53d § Prin șovăială înțelegem nesiguranță.

53c § Cumpărătoarea știe că oricând poate fi chemată în
instanță.

53f § Cumpărătoarea știe că este acoperită.
Nimeni nu va fi în spatele ei, dar nici lângă ea.

Cumpărătoarea: Sunt o
cumpărătoare, dau timp, primesc
în schimb altele.
Oare astfel se transformă
valoarea de la o mână la alta?

53g § Cumpărătoarea știe că vorbele sale cântăresc cu atât mai puțin cu cât banii ei sunt mai mulți.
 Cumpărătoarea știe că vorbele sale se pierd în vânt.
 Cumpărătoarea știe că un simplu suspin le poate lua pe sus.

Este posibil ca ea să fie atât de dură încât să zică un nu categoric?

53b § Cumpărătoarea își măsoară greutatea în kilograme și o distribuie.

Cumpărătoarea. Un cocoșel de aur'

Dispoziții comune expuneri comune

[...]

Cumpărătoarea: îmi pregătesc
 așternutul lângă un copac și mă
 trezesc lângă altul. Citesc în stele
 pe cerul întunecat și trasez linii în
 pământ. Dimineața, liniile sunt
 șterse.

85 § Pământul este rotund. O cumpărătoare și un
 vânzător nu se pot ajunge din urmă unul pe celălalt.

[...]

Cumpărătoarea: rățăcesc

printre ore orientându-mă
constant în direcția opusă
mișcării de rotație. Merg de-a
lungul unui drum marcat fără
să mă mișc din locul în care
sunt: viteza mea — dacă
socotesc mersul, opririle și
somnul - este aceeași cu cea a
pământului, în timp, nici nu
avansez, nici nu rămân în urmă.

86a § Cumpărătoarea și abilitatea cumpărătoarei de a
vedea în întuneric.

Cumpărătoarea: am zis da
întregului și nu detaliului. Aș
vrea să cumpăr dar nu știu ce.

86b § Ce se va întâmpla cu cumpărătoarea și cu orgoliul
ei?

Cumpărătoarea: Nu-i vorba
despre orgoliu.

Dorința de a cumpăra

87a § Până unde este gata cumpărătoarea să meargă?

87b § Până la a o face să-și dorească să-i fie smulși dinții.

Gură emailată, dezgustător.

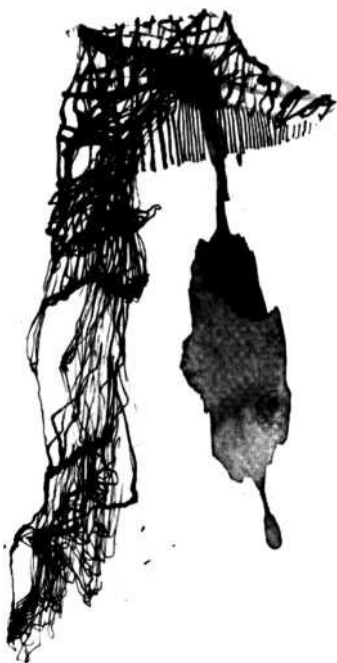
Dinții sunt ascuțiți: cumpărătoarea se poate mesteca pe

ea însăși și se poate răni. Ar trebui protejată.

87c § Smulge-ți dinții și fa-ți o bijuteriei Bomboane
gratuite pentru găurile rămasei

din volumul *Konsumentsskldplagen: juris lyrik*
(2008] *traducere de Elena Vlădăreanu*

KRISTOFER **FLENSMARCK**

Kristofer Flensmarck (n. 1976) este autorul a șase volume de versuri, printre acestea numărându-se *Den sista expeditionen* (*Ultima expediție*, 2007), o

ficțiune fantastică ce se petrece într-o lume postapocaliptică; *Almanacka (Agendă, 2009)*, care înglobează însemnări dintr-un caiet al bunicii și pe care autorul o descrie drept „lirică documentară”, și *Navigation (2011)*, care pornește de la diverse articole Wikipedia despre navigație.

În ciuda preocupării lui Kristofer Flensmarck pentru diverse registre de limbaj, printre sursele de inspirație pe care le citează nu se află alți scriitori, ci muzicieni și regizori de film.

Ultima expediție

(fragment)

*în mai imaginile cu mine pălesc, cineva bate mingea prin
sat. să te trezești ca să arzi.*

furtuna se sparge pe fundul oceanului
rostogolindu-se apoi în sus, o spirală de vânt coborâtoare
în apă
din cer cad pietre
un val imens apare din senin și se năpustește peste
pământ stoluri de păsări
aterizează
din când în când
în apă
limbajul e insuportabil declarația muntelui cenușiu în
ochiul urgiei începe apocalipsa

*importanța de a înțelege faptul că fiecare e singur,
mișcarea soarelui peste suedia. în curând va fi vară, te
iubesc chirurgical.*

*înclinația ta pentru incizii nu e suedeză, mâna se
transformă într-o aripă neagră, zboară.*

când o să dispar, o să-mi aduc aminte să mă gândesc la
noi
alunecăm unul printr-altul

33 lacul de sub pământ în munte
dealuri și păduri jos în
oceanul verde și întunecat
un banc de pește și plancton inundă

trenurile subterane înecate
felinare stinse răsar ca niște cruci pe
dealuri, în afara orașului
dar tu și cu mine suntem încă aici.

*nu-mi mai pot ceda cuvintele fantasmelor.
n-o să le mai cedez, a devenit o chestiune care ține prea
mult*

*de singurătate, eu și
cu tine ne încuiem fețele larg deschise și poate palide
în întunericul roz și vinețiu al încăperii.
ne uităm la the knife în trădgâm și brațul alb al unui schelet
se întinde de pe scenă prin
întuneric și prin noi. afară se înserează.
porți un tricou negru
cu un craniu verde care parc-ar țipa dare liniște și luăm
autobuzul.*

*brusc apare ceva care tulbură, singurătatea pe care
am căutat-o e lagotborg.
de-a lungul anilor mii de metri de ploaie au căzut.
blank.
neon când te întorci acasă, spermă scurgându-se
pe pantaloni, nu. de ce.*

plonjăm adânc în groapa marianelor
vapoare și nave zac pe fundul ei
containăre cu amintiri înecate

în mormântul adânc morții se cară unul pe altul
de pe o plajă pe alta

încercând să găsească o ieșire, și casa, și pe noi

*îți amintești zăpada și felul în care ne plecam capetele?
felul în care nu voiam niciodată să ne plecăm capetele,
felul în care*

*nu ne plecam capetele? îți amintești zăpada și iama și
pielea mea? pielea fină și craniul de
dedesubt? focul în păduri,
puloverele noastre ude leoarcă atârând de crengile
copacilor?*

sub pământ moluștele înoată înapoi prin
ceață, pereții
creaturi gigantice mișcându-se anevoie prin masa de apă
fără să fie conștiente de prezența noastră mișcându-și
aripile

gonind mai departe în beznă
o cădere de zăpadă îngheață totul într-o fotografie
o imagine a timpului
zăpada luată de apele uriașe
ochii mei urmăresc întreg procesul, iar și iar
*hainele agățate de fereastră la uscat, a fost
o noapte înăbușitoare și teribil de liniștită, nu mai e
nevoie de*

cuvinte

*ca să înțeleagă toată lumea. încă o dată îmi pun
masca din cârpe și oase.*

peisajul din vise este un câmp
o stradă mărginită de clădiri care ies
din contur

un cablu negru subțire conduce amintirea în costumul de
cosmonaut. *când ai descris cu mâinile semnul în aer
sau poate cu gura n-am înțeles*

35 fața mea e altă față înăuntrul căștii de sticlă mâinile presează geamul picături de apă scurgându-se pe lateral o ceață orizontală, deși știm că aici nu e oxigen și n-ar trebui să bată vântul, dar bate. în colțul ochiului meu.

te urmăresc cum slăbești cu grijă butonul de presiune de pe costumul

de

cosmonaut înainte să-ți dai jos casca și fața ta să fie inundată de un val în depărtare, în adâncuri, dincolo de peretele albastru întunecat zac rămășițele atlantidei odihnindu-se în mare și mai departe: un oraș fuziunea dintre sticlă și copaci șiruri nesfârșite de clădiri valuri de rabie peste europa.

*dacă aș avea o amintire: un pâlcc de copaci poate un câmp
unul galben un drum vechi*

*picioarele unor copii în iarba dintr-un
șanț o piatră caldă în palmă răsăritul soarelui pe
pleoape vântulprinpăr*

fiare ascunzându-se printre stânci, bestii mutante bătrâne de când lumea, un ochi alb între foi.

drumul picăturilor printre crengile pădurilor de sub pământ
ultima expediție înăuntrul acestui limbaj deodată un dragon,
trupul uriaș (încă plin de nămolul care i s-a încarnat

36 în pielea verde, strălucitoare) șerpuind prin fața noastră, ridicându-se brusc o siluetă fantomatică

stând înaintea bestiei goale

reflectoarele ochilor săi mătură

întinderea fără margini a hărții înainte să ne părăsească
brusc și să-și ia zborul ca o navă spațială.

*ceea ce a fost odată o imagine o amintire
o rază de soare chipul unui animal acasă jurnalul lipsă
mirosul verii așa cum îmi amintesc felul în care nu a fost*

*te iubesc și scriu asta scriu și scriu apoi șterg aproape
tot. mâinile ard. a înțelege melancolia faptului de a fi
deschis, fum ridicându-se din piept.*

noaptea vine târându-se printre stânci, iarbă
înalță măturând valurile, suprafața de plastic verde
întunecându-se. ceața măturând nisipul, tu abia mă mai
vezi, felul în care luminile tale strălucesc și
semnalizează, stăm întinși departe unul de celălalt.
ventilatoarele din piept bâzâind silențios, o singură inimă
(se face iar noapte)

ultima literă din alfabet este o poartă.

într-o dimineață devreme soarele cade spărgându-se în
ocean bei un lichid transparent
noi suntem ultimii
ne trezim acoperiți de hârtii ude.

37

verde, câmpuri verzi. în fundal:
o oglindă cu două fețe chipurile noastre în oglindă
devin
ceață, chipurile noastre
strălucesc când intrăm în
raiul de sub pământ
morții alunecă de-a dreptul prin noi. ne amestecăm cu
siluetele lor ambigue verzi.
când ieșim afară pe partea cealaltă timpul s-a schimbat

*totul e corupt, nimeni nu mai crede în apocalipsa
eliberatoare, poți să citești?
simți mirosul suediei?
vara asta ne-am dat seama că nu avem limite.*

nu mai are nici un sens, suntem încă un singur trup, o singură respirație?

ne ridicăm tabăra
pe înălțimi, vârfurile sunt
acoperite de zăpadă și
strălucesc în soare, vântul s-a retras,
totul pare tăcut, tu te-ai ghemuit. înregistrezi
sunete din mediul înconjurător cu un microfon atașat la
încheietura mâinii
un microfon înregistrează sunetele valurilor
care se prăbușesc. îmi pun căștile și ascult încordat.
un efort de a salva ceva din noi.
dar aici n-a mai rămas nimic, te privesc cum pășești în
jurul unui crater îmi pun mâinile în fața căștii
și dispar complet în spatele bâzâitului monoton.

38

*înăuntrul unei scoici orientate înspre ocean ca un speaker
sau ca o portavoce.*

conduce o mică mașină de teren printr-un deșert înzăpezit
oboseala năvălește înăuntru/copleșește *azi-noapte am
visat uriași invadând medborgarplatsen iar tu ai visat că
ți-ai pierdut aproape toți dinții, nu mai concep nici o limită,
termometrul arată plus cincisprezece grade.
și eu sunt un teritoriu extrem de vulnerabil, paisprezece
grade virgulă opt.*

*visat continuu, trezit cu mintea
limpede, autorul analfabet. 04:47.*

08:00. acum

fac pipi în sensul opus acelor de ceasornic, acum fac pipi

*în sensul opus acelor
de ceasornic, dragă.*

*ar trebui să fie cenușă, fața ta arată ca o față străină, ce e
democrația?*

ceva care are legătură cu privirea insistentă.

să te plimbi singur printre copaci, mereu vineți.

globul pământesc se învâрте sub tavan, în spatele
ferestrei;

mișcarea oceanelor

să visezi că dai de atlantida în cosmos,

în benzile desenate, sau când se strică computerul, *noi am
fost aici¹, am existat! am fost aproape!*

traducere de Adela Greceanu

Anna Hallberg (n. 1975) este autoarea a patru volume de poezie care au făcut senzație în peisajul literar suedez, printre care *På era platser* (*La locurile voastre*, 2004) și *Kolosseum*, *Kolosseum* (2010). Este unul dintre inițiatorii poeziei conceptuale în Suedia, pe care o promovează și ca redactor al revistei de poezie *OEI*, precum și ca profesor de creative writing la Colegiul „Skrivarakademin” din Stockholm.

A fost nominalizată de două ori la Premiul pentru literatură al Consiliului Nordic (în 2005 și 2011), iar între 2006 și 2010 a făcut parte din juriul care acordă acest premiu. Anna Hallberg este și un foarte cunoscut și influent critic literar (publică în cadrul celui mai important cotidian suedez, *Dagens Nyheter*).

Curatorii

Șurubelnița cruciformă ca tentativă religioasă.

Pur și simplu asta spui tu.

Dungile albe de pe șoseaua asfaltată se aseamănă
copilăriei mele.

Există o foame în spatele gurii închise, al dinților strânși
în jurul
unui ou
crud.

„Mama mea” nu mai e „Mama mea”.

Acum nu mai știu.

Suma structurilor dintr-un kilometru pătrat de pădure de
foioase.

(Ca la circ.)

Enunțarea absolută a literei „A”.

Lucrurile de care ți-e frică. Dar pe de-a-ndoaselea. Încă o
dată.

Nu am încredere în căldura soarelui.

Acum, de pildă, îmi ridic brațele și semăn cu o lebădă.

Amuzant, nu-i așa?

Obiectele împachetate în hârtie de ziar.

L. A. Law.

Cu toate astea, încă ne vorbim.

Dacă ai un cotor ești o carte.

Portocale îmbrăcate în cuișoare, ambianță.

Măi, măi, porcușor mic.

Nuuu, nu...

43

Și lucrurile au legături unele cu celelalte.

Cizmele mele de cauciuc. Crocodilii.

La dracu', s-ar mai putea spune.

Așa deci.

Așadar o să mă părăsești.

Câteodată, frazelor pasive le lipsește subiectul activ.

Uleiul de măsline e bun.

De ce n-ar fi?

C.Ceva mai încet: « Erau ciuruiți, erau... »”)

El nu are chiar aerul unui jucător de tenis.

În fiecare an în Suedia mor în accidente 3000 de oameni.

Și nu e deloc costisitor.

E esențial să ți se confirme că faci bine ce faci.

Scuză-mă, cred că stai pe locul meu.

Oho, ce chestie idioată!

Crezi că-și va aminti cineva să tragă de frânghie?

Până la urmă nu ești decât un om.

Obișnuința.

Oleee-ole oleee-olel

Astaaaa el Astaaaa el

Nu-i chiar așa de rău.

La urma urmelor, sexul nu e chiar atât de important.

Nu-mi mai amintesc ce-mi trebuia.

Șampon?

Nuanțele deschise i se potrivesc mai bine.

Te iubesc. E simplu.

Se vede în pupile.

Salarii compensatorii.

Plâng de mă ia dracul când vorbești așa.

Ce-o să facem? O să ne uităm la televizor?

De fapt, eu chiar vorbesc serios acum.

Suprafețele sunt toate semne de dragoste.

Trebuie să te pui în locul copilului.

Contur drept sau zigzagat?

Pe termen lung.

Vreau doar să spun că nu e necesar să luăm lucrurile atât
de în serios.

Fără o stimulare pe măsură a simțurilor.

E agreabil.

Per-cop-si-form-es.

Spasmul și prezența sunt una și aceeași.

Cornflakes.

Pe joi atunci.

Vanătăile, atunci când se fac din galbene-mov, verzi.

Sau se pot șterge cu prosopul?

Vanilia îmi face, de obicei, greață — dar asta depinde de cantitate, întâi, spațiu pentru amintirile de mai târziu. împăturești șervețelele.

Un serviciu cu desăvârșire letal se numește as.

Buzunarele ei.

Durerea imposibil de exprimat.

Mișcările trupului, neutilizate.

E la îndemână.

Cum să procedezi în situația asta.

Mai încet.

Vara, lacurile fără punți.

Există atâtea metode de a ucide oameni.

De pildă: așa.

Trebuie să ieși odată din casă.

Pe cărare, un melc minuscul.

Precum mușchiul circular al unui anus sfâșiat.

Lacrimile curg între noi.

Nu există nimeni în care să te încrezi.
Stelele sunt atât de asemănătoare între ele.
Cade la țanc cursul de spaniolă.
O metaforă pentru starea planetei.
Chiar nu înțeleg nimic din ce vorbești acolo, maple
syrup urine disease
Galerie cu cornișe.

Acum mi-amintesc
Se poate să aibă un defect pe undeva.
Vârtej de praf interplanetar.
Da, sau mai bine înăuntrul urechii.
Răspunsul apare pe displayul negru.
(fildes)
Cine știe oare cât valorează astăzi?
Pe linia punctată.

Circulație galbenă

Mesele de lemn sunt descleiate și par să închipuie niște tejghele. Am trecut de pubertate, acum se cam știe ce se poate poseda. Mesele ne vin până la nivelul buricului, e cel mai la îndemână astfel — pentru noi. Străzile duc către terminale. Oamenii se strâng tot mai mult și se lichefiază în plastic. Așezăm nume în teancuri de ziare. Câtă solitudine. Vedem totul cu atâta claritate. Cei interesați sunt de tot mari cu tunsorile lor dinainte pregătite. Pe masă: îmbrăcăminte de corp, șuvițe de păr. Schimbarea se produce mereu cu variații de viteză. Locurile s-au schimbat între timp. Astfel am devenit scaun și dosar la primăria din Stockholm. Am fost utilizați și apoi înlocuiri. Viziunea globală s-a pierdut, dar oamenii s-au folosit deja de noi. Foamea era teribilă, cadavrul porționat. Ne era sete și eram slăbiți. Emacia și facea să curgă. Apoi ajungi pe o culme și repeți aceleași lucruri. Împinge tractorul care o să urce și o să coboare pantele muntelui unde noaptea e doar eclipsă. Aproape: „l-am uitat numele.” Deschiderea sălii este infinită. Astăzi, de pildă, e ziua pentru curățenie. Așa că ne dăm jos hainele și le aerisim. Apoi ne îmbrăcăm la loc și ne simțim îngrijiți. În fiecare zi mergem la cinematograful după. Fiecăruia îi place, cel puțin o dată, să fie el cel orb. În fața ferestrei, perii sunt drapați în verde. Ca de obicei, aici totul e foarte luminos.

(2004) *traducere de Rita*
Chirian

ANN HALLSTROM

Ann Hallström (n. 1970) a publicat trei volume de versuri: *Det är en fränvaro av steg som knastrar* (*Lipsa pașilor se aude trosnind*, 2000), *Oppna hjärta* (*Deschide inima*, 2003) și *Saknaden* (*Singurătăți*, 2010). Ultimul volum e plasat în Sri Lanka și tratează tema turismului de

lux și a victimelor acestuia în rândul popoarelor din Asia. O selecție din versurile lui Ann Hallstrom a apărut în 2005 în antologia *Un pod peste Europa: tineri poeți din Suedia*, în traducerea lui Dan Shafran.

În 2010, Ann Hallstrom a fost distinsă cu prestigiosul premiu suedez de poezie „Mare Kandre”. Traduce literatură din limba franceză.

O ploaie grea și întunecată
Tunetul bubuie
Stropi mari spală florile din grădină, sunetul unui pian
în fiecare seară la aceeași oră Plouă ca la cinema
Ploaia, sunetul
picăturilor goale cântând,
Cântă, picură,
Trece șiroaie peste frunze
Se scurge pe frunzele de mango
Dă glas unui film mut
Imagini răvășite
Spuneai că imaginea distruge...
Ploaia te va zdrobi
Insecte clătinându-se, plutind spre suprafața ierbii
Ești într-un film mut
Unde pianul zdrăngăne, zang, clinc-cling-clang

51 n-o să se învețe niciodată, refuză să...
să fie într-un film de dragoste
E filmul ei fără sfârșit,
Un film tâmpit și nesfârșit...

Nu nu ne este dor unul de altul
N-am pierdut nimic special, nici pe ea, nici pe altcineva
Doar oceanul
în noaptea asta cânti cu trupa
Lilieci mari cât câinii se rotesc deasupra noastră
De ce ai lăsat-o singură, cu mințile rătăcite?

Neliniștea vine pe furiș înainte să mă ia somnul
Scoică, coral alb
Trupuri jilave
Sângerez
E acea perioadă a lunii
O veveriță se cațără grăbită într-un palmier
O libelulă atârnă în aer
Mi-e dor de tine
Ai locuit odată în mintea mea
Stropi de sânge pe cearceaf, miros urât
O poveste deocheată de-a ta

52

Am visat că a fost distrusă casa
De când sunt aici visez în fiecare noapte
în Canada nu visam
Nu știu dacă-s vise bune sau rele
De pildă, în unul din ele, îmi cade un dinte
Mama zice că-i semn bun
Alții zic că înseamnă moarte

Nu-ți place să fii singură în apartament
Ieși în fiecare noapte
joci biliard, stai cu băieții prin baruri
Ți-e trupul îmbibat de alcool
Pulsând
De dureri nerostite

Pe atunci ținea jurnal
Nota și observa tot felul de lucruri. Apoi nimic. S-a
oprit

S-a oprit la puțin timp după povestea
Povestea fără imagini
începe
Te-ai născut
Nu scrii
Nici nu ți-a trecut vreodată prin minte
Ești o străină
Te oprești. Lași totul baltă.
Noapte de noapte prin baruri, mereu la fel.
Semnal după semnal

53

Unde ești?
Răspunde. *Răspunde* Strigătul tău în noapte Trupul
arzând de dorință

Statuia
Ștearsă, fața ta Bei prea mult.
Sora ta vine să-ți facă curat, să-ți aducă de mâncare
Pisoiul a dispărut. Stai întinsă pe pat Aerul condiționat
zumzăie
Trupul înfrigurat și gol pe dinăuntru
Trupul tău firav pe pat
Fălcile încleștate
Nu adormi niciodată înainte de ziuă

Te trezește sunetul telefonului
Sună de la biroul din Toronto
Clămpănitul tastaturii
Pe ecranul computerului se scurg imagini cu copii Stau
pe un câmp cenușiu
Un tort mare și pătrat, scris cu frișcă: Immi șase ani

Vântul scade
Oceanul se retrage
Sexul tău rămâne în gura ei

54

Zgomotul străzii
Ventilatorul se învâрте
O pisică miaună undeva
Mai ești aici?
Nu pot să dorm

Un pieptene de plastic cu cinci, șase dinți rupți
Hainele morman pe podea

Chemarea celor morți
Somnul care nu vrea să vină
Un fel de a tânji

Ciocurile păsărilor, nodurile de la picioarele lor
Un covor lăsat să se usuce la soare
Umbra de sub un copac

Sirenele mării
Nu-mi aduc aminte de nimeni

Doar de scris, de moarte
Doar de ea care n-a scris vreodată

Ceea ce ne definește este lipsa de trăsături
specifice

Toate detaliile au fost șterse de pe chip

Goi în fața ferestrei
(în fața noastră, lumea)

55

Tu eu sexul tău dispariție

Golul literelor
(de înlocuit)

Eu altul

Eu ea el ea eu

(tu)

Fața pe perete ca o mască
Un cap de dragon nepictat
Mucegaiul urcă pe pereți cu pete galbene și negre
Urme umede, ceaiul vărsat
Se întinde goală pe pat
Vinișoare albastre pe picioare
Brațele și mâinile lucesc

Ventilatorul alungă muștele

Sânge
Rezultatul analizelor
O cardiogramă
... totala dispariție a scripturii...

Doar pentru cei morți
Gunoiul de pe stradă
gândaci grași înghit hulpav ațele unei coji de banană
M-am hotărât să vă omor bând pesticide

56

E ceva comun, mai ales printre femei
Bărbații își dau foc
Gâștele negre
Ritmul legănat
Șoldurile bărbatului
Pântecul femeii
Sexele lor
Dansul
Rochia
Luminile galbene și verzi ale orașului
Florile roșii
Se deschid toate chiar în momentul ăsta, ora trei
dimineața

Orașul e fierbinte, se unduiește precum valurile, un șarpe
roz cu verde o perdea de gaze de eșapament, bărbați pe

motocicletă cu batice legate la gură valuri de fum negru,
blocați în trafic un bărbat își ridică poalele sarongului,
arătându-și sexul zbârcit, copii în uniforme își poartă
cărțile în spate, în spatele zidului din saci de nisip,
militarii păzesc ambasadele blonzi și importanți

57

Ai promis că duci pisica la veterinar, spui c-a dus-o sora
ta Nu te cred

Ultima oară când am fost la tine acasă pisica nu mai era

Am febră

Vreau să merg în port

Când se mai potolește căldura

Toate medicamentele astea

Pungi de hârtie, cutii cu tablete de diferite forme

Sticlute de parfum pe care le-ai păstrat chiar dacă erau
goale

El nu vrea să le arunci

Opium, Miracle, Magie Noire, Obsession, Mademoiselle

Dangățul clopotelor împânzind plaja

Glasuri care se roagă

Dincolo de port, vase trase la mal

încremenite acolo

Penelope, Lol, Mona, Dolores, Solange

Cu corpurile voastre de oțel, catifelate ca petalele florilor

Aspre ca sarea și ca nisipul
Pluțiți chiar dacă sunteți așa de grele
Înecatele mele dragi

Sunetul telefonului străpunge noaptea,
Casa adormită
Pe cei ce dorm
Trebuie să te văd
Dacă nu te văd o iau razna

58

Treci cu taxiul prin noapte Lângă mare clădirile
hotelurilor Cu formele lor din anii '60
Cutii 20, etaje 30

Fructele florilor...
Ferestrele cu gratii
Ai părăsit-o după ce l-a adus pe lume pe primul tău
copil Isac

Ai cunoscut pe altcineva, ai înșelat-o, apoi din nou
Un alt copil
l-ai spus Immi

Ai plecat din Canada, te-ai dus departe, te-ai dus acasă
Ți-e dor de copii, vrei să ai grijă de ei

Ai cumpărat cinci brățări, de același fel dar de culori diferite

Cea verde-i pentru mine

Soarele se ridică peste

Casele albe

Băiatul cu pâinea trece cu căruciorul lui verde și-și strigă marfa

59

E dimineața devreme și ești serios

Și pus pe hartă

Toată viața te-ai certat

mirosul de pământ umed

În casă

lumina oceanului

Îți ridici încet brațele

Și te scoli

A fost părăsită din nou

Dormi ca să te trezești din beție

Din geanta deschisă, cad cărți de vizită

De la bărbați ale căror chipuri nu și le mai amintește

Paznicul traversează peluza

Se duce să-și pună uniforma și intră în schimbul de zi

Răcoarea umbrei sub copaci
Respiri și mori
Asta-i tot

traducere de Doina Ioanid

LINN
HANSEN

Linn Hansen (n. 1983) a debutat în 2008 cu volumul *Ta i trå* [*Apucă lemnul*], pentru care a fost nominalizată la Premiul Katapult, decernat de Uniunea Scriitorilor din Suedia. Este redactor la revista literară *Glanta* și unul dintre curatorii celui mai vechi festival de poezie din Suedia, Festivalul Internațional de la Goteborg.

În 2005 a redactat și editat, împreună cu poeta Athena Farrokhzad, antologia de poezie suedeză contemporană *Omslag: queer poesi* (*Focus: poezia queer*).

*E greu să enumeri toate evenimentele
istorice dar e ușor să începi* (fragment)

1-

Cum a justificat Țarul Nicolae războiul împotriva
Imperiului Otoman?

Care e cauza creșterii permanente a populației?

Ce sugerează teoria virulenței parazitilor?

Explicați cuvântul vaccinare.

Cât de mare a fost Imperiul Arab?

Cum și-a cucerit independența Nigeria?

Ce a demonstrat Louis Pasteur?

Ce sugerează teoria lui Thomas Robert Malthus?

Ce rol a avut comerțul?

Ce principii au fost respectate?

Care sunt originile limbilor vorbite de tuaregi?

Cine a fost artizanul păcii?

În ce fel s-a schimbat Franța?

Ce reprezintă culorile de pe steagul congolez?

Ce contribuții au avut fenicienii?

Dar romanii?

Explicați în ce fel funcționa feudalismul.

2-

Au construit Suedia din lemn

A început acum câteva sute de ani.
E important că Suedia e construită din lemn.
Alte materiale nu ard atât de ușor
Alte materiale ar putea să te facă să te simți expus
Suedia miroase a lemn ca să putem găsi drumul spre casă
Celelalte țări scandinave miros a plastic, a fier și a caramele.

3-
Ce e istoria
uite istora ei ea purta pantaloni
Ce e istoria
ea s-a urcat pe scări aproape până sus apoi a coborât la loc
e antrenament dar o fi asta
istorie.
Nimeni nu te vede de la balcon ăsta-i un fapt asta nu e
istorie.
Apare dragostea asta nu e istorie asta e economie.
Poți să pari simpatic săptămâni întregi până îți spune cineva
că gata.
Istoria ar trebui să răspundă la întrebări.
Până la urmă armata a ajuns în Franța o fi asta istorie nu-i e
geografie. Un soldat e soldat într-o epocă dar cizmar în alta.
Sper că mai întâi e cizmar pe urmă soldat apoi e omorât în
luptă. Nu. Sper că e soldat, pe urmă e omorât în luptă, după
care scapă și ajunge cizmar.
Toate țările sunt importante doar că nu în același timp.
Franța era cândva importantă dar e importantă acum. Nu.
Ești cel mai interesant la început.
De-asta cel mai fericit ești când ești mic.
O personalitate istorică poate să-i spună alteia că acum
începe
dar asta înseamnă când.
Aceasta este istoria începe și se termină cu plata.

Este istoric să deplângi o crimă.

64

Este istoric să vezi căzând ceva ce a rezistat mult timp.

Este istoric și traumatizant să vezi că familia și prietenii și
vecinii îți întorc
spatele.

E ceva normal să te plimbi.

Este greu să nu te sature.

Partea tristă din orice este că nu poți să știi niciodată dacă
a venit ca să
rămână.

Nimeni nu este plătit și asta nu e istorie e sfârșitul istoriei.
Ce e istorie e ce este ilustrat.

Ceea ce e istoric se exprimă într-un mod istoric.

Uite o expresie istorică a fost odată.

Uite o scenă istorică un copil se naște învață să meargă
de-a bușilea se angajează se tunde se
întâlnește cu moartea.

Uite una ne-istorică mergi și mergi și mergi.

Uite una pre-istorică e verde, apoi se schimbă și se lasă
întunericul.

Uite una isterică nu vrea decât să doarmă.

Asta e istoria mulți au murit.

Asta e un fierar e într-o fierărie.

Asta e politica o să dureze.

Asta e ceva de calitate luăm.

Un mod în care poți să fii fericit este ca din când în când
să te dedici vieții în aer liber sau cântatului într-o
orchestră.

Poți să te faci mare lângă tatăl tău asta nu e istorie.

Poate n-ai tată asta s-ar putea să fie istorie dar nu e istorie
în mod

După secole de bărulețe și finale la hockey
Imediat după cărțile de istorie a apărut războiul.
A fost odată ca niciodată loc pentru fiecare și pentru toată lumea.
Poți să ai de gând aproape orice o fi asta valoarea momentului.
La început a apărut monogamia pe urmă a apărut sintetizatorul.
Îți prinde bine să știi istorie
se tot repetă
de parcă ne-ar fi plăcut
Toți consilierii educaționali de dinaintea sistemului de educație.
Mai întâi vine adolescența, apoi vine Iluminismul.
Ca-n realitate e chiar acum foarte real.
Mai întâi a fost haina impermeabilă și pe urmă a apărut ploaia.
Îi înveți pe oameni să fie cinstiți și direcți și interesați.
O mulțime de chestii sunt interesante pentru marii oameni,
chiar și dincolo de viața lor.

66

Se întâmplă destul de des ca un om să facă ceva, duce treaba
până la capăt și toți înțeleg și te gândești că omul ăsta chiar duce o treabă până la capăt dar, până la urmă, ce-a făcut se uită și asta se tot întâmplă.

4-

Au construit Suedia din oțel, și așa a fost mereu.
E important că Suedia e construită din oțel.
Alte materiale ruginesc mai ușor.
Oțelul nu e molipsitor.

Oțelul nu lasă loc de melancolii.

Suedia miroase a oțel ca să ne simțim mereu acasă.

5-

Să povestești istoria Suediei nu e mai ușor dar e mai scurt.

Pentru Suedia, nicio zi nu a venit după alta. Suedia n-a zis niciodată da. Da nu a însemnat nimic pentru Suedia. Toți sunt foarte prinși de faptul că această civilizație există de multă vreme și toți sunt prinși să explice de ce. Suedia a fost răspunsul la întrebarea privind ajungul acasă. Ai luat feribotul din Danemarca și te-ai uitat la mare ți-a plăcut marea și pe urmă ai ajuns dar unde erai. A da Suedia.

E datoria ta să vii cu dragoste în loc de durere sau pierdere.

Tot ce e trist e la început sau la sfârșit, între ele ești în siguranță.

Nu îți ia mult timp să pleci din Suedia dar îți ia o viață să îți dorești

să rămâi.

Tot ce voia Suedia era să doarmă.

Ce se întâmplă atunci când dormi e că nu trebuie mereu să spui bună sau să te întorci în schimb și pentru ore întregi poți să te gândești la secolul 12. Oricine ar putea să se gândească la secolul 12 imediat ce adoarme și de acolo nu mai e mult până la Renaștere.

6-

E greu să recapeți credința catolică

E destul de greu să înveți spaniolă.

E ușor, sau oricum mai ușor, să te duci la luptă.

E greu să uiți istoria Suediei dintre anii 1602 și 1918.

E mai ușor să uiți Africa din Evul Mediu.

E ușor să pui la îndoială competența oricui.

E provocator sau măcar normal să pornești la drum.

E tentant să îți asumi ideea că fiecare dată este la fel ca
oricare altă dată sau că nu
prea seamănă.

E atrăgător să fii nemuritor.

E ușor să fii redus la uitare și indiferență.

E posibil să îți imaginezi o lume fără benzi desenate.

E destul de des neclar ce vine după ce.

E greu să traduci din arabă fără să știi araba.

E ușor să fii modest și liniștit.

E ceva normal să îți dorești o viață lungă.

E ușor să îți închipui calitățile pe care le au cărțile încă
nescrise.

E greu să enumeri toate evenimentele istorice dar e ușor
să începi.

7-

Cine era șogunul?

Ce invenții au făcut să fie mai ușor să folosești calul?

Cum a apărut insecuritatea socială?

Ce e de văzut în Kaba?

În ce fel a afectat situația din Rusia înfrângerea în fața
Japoniei?

Când Abisinia a devenit Etiopia?

Explicați succesul de care s-a bucurat moneda.

Cine a fost primul împărat din Songhai?

Prezentați cele mai importante bătălii din războiul persan.

Cum se întrețin beduinii?

Ce s-a intenționat în Liberia?

Care au fost principalele motive ale incursiunilor vikinge?

Când a fost finalizată calea ferată trans-siberiană?

Cine erau burii?

Cine erau populiștii?

De ce a crescut tot mai mult cererea de hârtie?

Cât de veche e agricultura?

Ce avea Teodora așa de ieșit din comun?

Cum a reacționat Suedia la reacția Norvegiei?

Explicați conceptele de urbanizare, colonizare și emigrație.

Ce rol avea regele?

Ce rost avea rășcoala muntenilor și cine era conducătorul lor?

Ce forme de guvernământ aveau noile state din America Latină?

Dați exemple de mijloace de producție.

Ce rol a jucat jurnalismul?

Prin ce era Alexandru al II-lea diferit de Nicolae I?

Ce state noi au apărut în Peninsula Balcanică?

Prezentați pe scurt cuceririle lui Alexandru cel Mare.

Ce presupune elenismul?

Explicați ce origine are cuvântul englezesc spinster.

Explicați de ce este important cartoful.

(inedit)

traducere de Răzvan Țupa

CECILIA HANSSON

Cecilia Hansson (n. 1973) a debutat ca poet în 2002, cu volumul de versuri *Revbensdagar, morgnar* (*Zilele, diminețile coastelor*), urmat în 2005 de *Tånj min hud! En förvandling* (*Intinde-mi pielea! Metamorfoza*), două poeme narative despre sexualitatea feminină.

Cecilia Hansson are la activ mai multe proiecte de colaborare cu fotografi și artiști, precum și cu alți scriitori. În octombrie 2008 s-a inaugurat în cartierul Saint Josse din Bruxelles o operă de artă permanentă semnată de artista Virginie Bailly și având drept punct de pornire un poem comisionat poetei suedeze.

În 2008 i-a apărut volumul de proză lirică *Spegelsken* (*Reflex în oglindă*), realizat în colaborare cu ilustratorul Dennis Eriksson și prezentat ca expoziție la Muzeul de Artă din Norrbotten.

îngerii în Saint-Josse

Gara de Nord: magazine de noapte, telefoane, luminile
cafenelelor.

Și Schaarbeekul cu granițe nedeslușite. Ramadanul și
străzile pustii. * Privirile noastre se întâlnesc în vitrină.
Ea: ispită moleșitoare, păr neted, buze roșu aprins. Ochi
obosiți, plini de amărăciune, nostalgici.

Genele — interminabile... Corsetul dantelat, cizmele de
piele.

Și taburetul barului strâns între coapse.
Ispită care mă încolțește: să cad? îmi smulg privirea din
vitrină.

Dar eu și tu... suntem la fel, femeie.

2

Portiera unei mașini. O voce, în spate, a mea.

Să strălucești în noapte.

Undeva între Gara de Nord și Piața Houwaert, alerg: să
nu mă opresc în mijlocul clădirilor.

Trotuarul ferfenițit. Sclipiri de neon și miros de mentă.

Pe hartă, Saint-Josse are forma unui pistol.

Nu mai sunt decât sudoare înspăimântată, loațe zburlete,
spumă.

Inima mea care lovește toaca spaimei sale, picioarele

mele care izbesc
asfaltul.

Gâtul, înfășurat în eșarfa de lână, Pielea prea delicat de albă. Picioarele care tremură. *

O lumină îmi intră în ochi, aerul mă înlănțuie.
O mână mă apucă de gât, o femeie mă prinde, îmbrăcată în negru. Numai ochii se văd: lumină. Mâna ei mă ține, hotărâtă și caldă. *

3 într-o clădire de cărămidă roasă, mă duce spre o cameră, mă înfășoară în tămâie ca într-un șal. În jur — voci de femei, murmure reculese.

Ea își arată chipul și camera se luminează. Trebuie să îngenunchezi în fața luminii? Suntem toți în genunchi în fața ei. *

A da o formă lumii: a te amesteca înăuntrul orașului. *

Părul îmi miroase a tămâie și mentă, pașii mi se afundă în asfalt, în Madou, la metrou, ne împrăștiem: la Palatul Europei sau în jos, spre Piața Saint-Josse?

A te simți înfășurată în căldură:

Să o apuci pe Șoseaua spre Louvain și, prin gazele de eșapament, să ajungi în Saint-Josse.

(inedit)

Reflex în oglindă (fragmente)

Cele mai importante clădiri sunt de-a lungul râului. Sala de sport și oțelăriile. Peste întregul oraș — o pătură de fum apăsător- cenușie.

Dincolo de fereastra mea: copaci cu muguri mari. Pe stradă, cenușa oțelăriilor se amestecă în ploaie. Intr-o lună termin a noua.

Toți mugurii vor exploda în verdeață. Fericirea mă va înăbuși.

Emmausul din Svartostaden e deschis și sâmbăta. Fuste din batic, sacouri cu bile de naftalină în buzunare. Adulmec mirosul strecurându-mă printre umerase. Bluze țepoase și dantele impregnate cu levănțică îmi zgârie antebrațele. Obrajii îmi ard, strâng la piept un munte de stofe.

Târăsc mașina de cusut în camera mea. Să coși, să descoși, să redesenezi reverele hainei. Podeaua s-a umplut de petice și ace, dantelele strălucesc.

Să îmbraci haine cu cusături șovăitoare, abia încropite. Fusta are parfum de levănțică. Îmi pun un o casetă în walkman — umerii hainei sunt țepeni în continuare. Paltonul: o armură.

75 în buzunarul exterior al ghiozdanului strâng bucăți de oțel și pietre. Când trec prin poarta școlii: nu sunt ca ei.

Pulovere cu crocodili Lacoste contrafacuți și gulere înalte căzute.

Ei sunt cum e gelul lor de păr: vopsiți în tonuri șterse și lipicioși. Cu miros artificial de flori și o scursură de etichetă pe capac.

Ea e unul dintre ei, dar încă e altfel.

Ea e cel mai important motiv pentru a veni la școală în zori. Ea umple totul de lumină, ca un neon. Adulmec parfumul ei de căpșuni pe coridor.

Mami și tati speră să fiu doar inadaptată. Dar niciodată nu voi mai îmbrăca o uniformă de liceu și nu voi înceta să urăsc orașul ăsta niciodată.

În podul sălii de sport a școlii: mingi, fileuri și lăzi. Sub acoperiș sunt cocoțate coșuri de baschet. Aerul stăut te înțeapă în gât. Toate Bagherele¹ zboară deodată, iar eu număr carourile ferestrei.

Șorturile profiler de gimnastică sunt de un galben țipător și mult prea strâmte.

Stofa lucioasă, întinsă pe mușchii fundului, face sexul să împingă testiculele în afară.

Mușchii trebuie să fie bine încălziți. Tendoanele — să nu fie răsucite aiurea. Douăzeci de ture în jurul sălii. Uriașele limbi ale papucilor lor miros a mucegai.

Sutiene de sport adevărate și adidași Reebok. Pulpe înfășurate în benzi împuțite.

¹ marcă de articole sportive

Picioarele mi se sfărâmă pe podeaua de cauciuc. Elasticul pantalonilor se învâрте în jurul stofei. Eu n-am nevoie de soutien, corpul meu crește doar în înălțime.

Parfumul incredibil al buclelor ei se întinde în cazanul ăsta turbat. Mi se face pielea găină, picioarele mi s-au umflat. Ea fuge cel mai repede dintre toți, cu adevărat.

Ca să mă apropii de șorturile galbene și lucitoare, ar trebui să cerșesc îndurare.

Toate geamurile se vor sparge, țândări de sticlă peste coșurile de baschet, plase și lăzi.

Maieurile profiler de gimnastică miros a maraton: „E așa de frumos la concurs!”

Saliva țâșnește din fluier, alegerea echipelor e în curs.

Am o piatră în buzunar, mi-o înfig în picior. Geamurile sălii de sport sunt cele mai mari din toată școala.

Băltoace întunecate de jur împrejurul întregii săli, transpirație lipicioasă peste tot.

Stau mult prea aproape de fluier, simt cum îmi crapă osul timpanului.

Va fi deschisă camera din pod, coșurile de basket se vor rostogoli din plafon. Un ventilator din podea suflă aer rece.

Dacă mă duc la ora de gimnastică iau patru. Mă duc întotdeauna, dar tot patru iau...

Trei puncte la fiecare atingere a mingii. Șorturile galbene se învârt prin magazie - după pauză avem sărituri.

Toți trebuie să facă duș după prima oră de gimnastică. Mă întorc spre zid. Bustul meu atât de tem, de plat, despielițat ca o arsură.

Mușchii picioarelor, pumnii pentru baschet și bronzul solarelor, încheieturi pentru blocaje.

Privirile lor împrăștiă încăperea dușurilor. Tendoanele fotbalistice au plesnit într-un roșu învinet. Buclele de oțel ale părului care alunecă pe tenuri (bronzuri) contrafăcute.

Nimeni nu se poate măsura cu ea, nici la văz, nici la jocul cu mingea. Picioarele îi sunt turnate într-o materie care luminează din sine, pe bronzul pielii ei înfloresc fire de mătase.

Știu că mă vede. Când își trece buretele pe piele, mă prefac în burete.

O aromă dulceagă se întinde în toată încăperea. Transpirația și parfumul i se scurg în fleșcăraie.

Mâinile mele sunt niște excrescențe bălângănitoare. Coastele, prea strânse, îmi scot inima afară. Dar spatele e drept.

Dintr-un colț al vestiarului răzbat chicoteli surde. Termin cât de repede pot, să nu o scap pe drum.

Clasa băiatului fratelui meu are gimnastică după mine. Așa că mă fofilez pe alt drum, ca să nu-1 fac de rușine.

Băiatul fratelui meu e cu trei ani mai mic și perfect normal. A fost produs după un meci de fotbal pierdut și își cumpără toate țoalele de la Levi's.

Mereu în urma mea la coada de la cantină și mereu în coasta mea la lecții.

Când pornesc pe coridoare, privirile lor se înlănțuie de mine.

Să domini coridoarele și sala de gimnastică. Terenurile de fotbal și autobuzele din centrul orașului sunt ale lor.

În cantină nu trebuie să te bălăngăni. Mă mișc ca pe ace. O atitudine victoriană împotriva mușchilor feței: să înghiți fără să faci vreo mutră.

Vise: că mă împiedic în șireturi și cad. Că îmi lăcrimează ochii în supa de mazăre. Că rochia mea de vară plesnește înainte să îmi fie înmănată diploma de absolvire.

Când are loc reacția dintre natriu și apă, totul sfârșie stins în jurul lor. Profii de Științele Naturii au pielea găurită.

Cineva împrășcă stropi lipicioși în direcția mea.

Buze mozelite cu Nivea. Fard roșu jupuit de la Oriflame. Antiperspirant de la Parfumul Șef și Șpreiul întâlnirea.

Sunt Prințesa Levănțică și am pietre în buzunarele fustei. Profii de Științele Naturii se dezvinovățește: „Din păcate, numai un zece pot da în clasa asta.” Chipul său se dizolvă în acidul laboratorului.

Visele profilor: să mângâi un zuluș dat cu fixativ, cules de pe un pulovăr pastelat. Să înșfaci un picior de fotbalist, încălțat în Adidas.

Natriule, lucire albă, intră tu în boturile lor, zdrențuiește tu buzele și cerul gurii lor ca un foc, rașchetează-le gâttelele și fa-le mațele să explodeze pe loc.

În pauză, mă baricadez într-o cameră mică cu glasvand din mine.

79 îi văd înghesuindu-se în jurul ei. Dar ea reușește mereu să le facă față.

Zulufii ei sunt umezi, ca întotdeauna. Și zâmbeste în direcția mea când niciunul dintre ei nu o vede.

Știu că ea nu își va tunde niciodată bretonul și nu va pune culori pastelate pe ea doar de dragul modei.

Cu fiecare celulă, trupul ei e lucirea unui reflex de oglindă îndreptat spre trupul meu. În lumina asta sunt și eu frumoasă.

Pielea ei lângă pielea mea: a ei curge frumos pe nas, gură, ochi și gât.

Mama vrea să mă duc undeva departe să cumpăr ceva pentru serbarea de sfârșit de an. În autobuz mă uit fix în față și îmi caut în buzunar pietricelele.

Din mulțimea stârnită de ziua de vineri vocile ricoșează printre scaune: „Cecilia Hansson e cea mai urâtă din oraș”. Totul amuțește, în afara bârâitului motorului și a vocilor care răsună peste toate.

Număr toate casele pe lângă care trecem. „Cecilia Hansson e cea mai urâtă din oraș”. Nu reușesc să mă rup din povestea asta.

traducere de Marius Ianuș

LEIF HOLMSTRAND

Leif Holmstrand (n. 1972) este poet și artist plastic. De la debutul în 2002 a publicat un volum de povestiri și șase plachete de versuri, două dintre ele sub heteronimul Anna-Maria Ytterbom.

Volumul său cel mai recent este *Vid mardrdmmens mâl* (*La capătul coșmarului*, 2010), inspirat din psihologia și limbajul filmelor de groază.

Este laureatul mai multor premii de poezie și artă. Ca artist, și-a expus lucrările la Muzeul de Artă Contemporană din Stockholm, precum și la cunoscute galerii din Berlin, Hong-Kong și Trondheim.

Barbarul

Câinii sunt oameni fără căpătâi, beți morți, toropiți de soare. Flori de culori neașteptate și fluturi mari. În spatele barurilor, lângă o fațadă, sub un tufăriș verde-închis: patru animăluțe cu dinți de ierbivore, un spate, pe spate o pată albăstruie. Mușchi mișcându-se clar sub țesătura uzată. Patru pârlituri mici după ce un pumn

izbește un zid de cărămidă. Turnuri de oțel și clădiri insalubre, cerșetori, derbedei tineri, impresii prelucrate digital. Nimeni nu calcă pe câini. Memoria se hotărăște și se întoarce brusc pe călcâie. Labele mele copilărești își înfig ghearele în părul tău. Devin amenințător, atacăm, luăm portofelul, lovim, pumnii lasă urme în pietrișul pătat de ulei. Porcii se sperie și se înfurie. Casa pâraie și tufa arde. Mă lupt cu lentilele camerei.

Păianjenul

Ea călcă cu talpa goală pe păianjenul domesticit, inofensiv, deși uriaș. Mișcarea fu expresivă scenic, un soi de dans-semnal pentru dezgust. Încercasem îndelung și în van să capturez păianjenul într-un borcan, fără să îndrăznesc să-l ating, iar energia ei furioasă mă sperie. Însă ceea ce-mi dădea fiori reci de groază era evidenta ei nesinceritate, calitatea teatrală și demonstrativă a acțiunii.

83

Porcușorul »

Un porcușor era bolnav. Apă cenușie îi picura din încrețiturile pielii și se prefăcea în gheață pe pământul degerat.

L-am încălzit.

Când și-a ridicat capul din puloverul meu, micuțul râț vorbea.

din volumul *Gâr vidare i vărlden* (2005)

Pompă turbionară și secunde de liniște

În a doua zi, serii de somn și trezie, trezie și somn, stații între fraze alungite, cetățenii pierdute în uniunea ordinii rătăcite în harababura datelor jos, sus, jos, sus, jos.

84

Un timp sau un loc
în care orice formă a lumii înseamnă pielea
înghețată bocnă,
vidul sclerotic și violent de sarcasme turbionare,
monolitul de liniște și plesnetele pline de năduf ale tăcerii
în inima turbionului, aici cineva,
țeapăn și despuat,
vibrează la un nivel scăzut,
datorând spermei și confuziilor minore
ieșirea în câștig.

Ușor de acceptat ordinea destrămată,
 ușor de plecat când ultima suflare spulberă pereții,
 reorganizând ecourile și lumina zilei
 într-o arhitectură fragilă, ori reducând la scară modelul
 ca-ntr-o vrajă mărunță, utilizând prisme
 și cubulețe subțiri de sticlă cu mostre în ele pentru o
 analiză meticuloasă, iar construcția se dezvăluie, deodată
 încheiată, irizată de lumina venind dinafară, lipsită de
 sens, atât de ușor de înțeles.

85

Prea diferite vederi și replici intercalate, gata să accepte
 pe absolut oricine în construcțiile lor sau să fie demolate,
 sunt integral fals —

***

Alunec în jos, cu capul înainte, văd secunde lucind ca
 oțelul printre trestii și piciorușe lovind, uscate acum,
 pline de furie, suprafața sticloasă.

**»

Flori crescute din șanțurile palmei ca mici lumi desfăcute
 din bășicile de la suprafață, prezentul impune o scadență
 bestială când doare, scânteieri sărate care, în esență o
 eroare, în lumina albastră îmi dilată refugiul, o senzație
 pe muchie, virală, acum biciuită de vânt, acum.

***

Vino, steguleț, contrariu al stegulețului, vino, craniul
înmugurit e gata să-și coacă semințele, o giruetă e corpul.

***

întârziind încă vertebrele ideii
totu-i infinit
stră-gaura:
W.C.-urile.

Basket Case

Băiatul dublu se duce în cârcă, divizat, prin anii '80 într-un coș de rufe.

Unul e prima dragoste a celuilalt.

Condiția primordială privind diferența dintre veterinari și chirurghi controlează și modelează dialogul dintre ei.

Partea monstrului
pune întregul în mișcare.

Răzbunarea e mingiuca yoyo agitată de băiat:
Ne-ai făcut să ajungem doi! Și tu! Și tu!

în curând fetele se vor așeza între cele două jumătăți de lucruri.

Fată sau băiat

O persoană într-o rochie cade, se rostogolește pe stradă
fără să se rănească, trece pe lângă un zid tencuit în alb,
un zid de lapte.

Comestibil

Prânzul apare la orizont cu un cui la îndemână.
Vacile așteaptă moartea în șiruri lungi.
Un bărbat neîndemânatic le rupe picioarele dindărăt.
Pleosc! Pleosc!

Toată lumea tânjește după moarte, ne spune mâncarea.
Însă dorința simțim numai pentru micul dejun, nu pentru
altceva: ouă fierte.

Înainte să adorm, năuc ca un bou lovit cu barosul, vreau
cina.

Un cui a fost bătut cu ciocanul într-un ceas de buzunar.
După care opera de artă a fost spânzurată, alături de alte
obiecte, într-un copac scund.

O fată e un băiat e o vacă e o găină e altă fată.
Ea nu face nici o mișcare
pentru că scena cinei nu are extensie în timp.

Ea omoară timpul, află frații în cor.
Ei speră și cred că barosul bunicului o va zdrobi curând.

Patria

Se formează o națiune și se umple cu noi.

Luăm un domn *homeless* și lovim câteva persoane similare cu el.

Se prăbușesc și se fac una cu puterea
care cercetează câțiva tineri în stare de arest și moare de
râs.

Cei întunecați și masivi ne cercetează în stare de arest și ne
lasă să
plecăm.

Ne stricăm de râs cu bancuri deștepte, ni se taie, bârfim
fericiți și murim de râs.

Vin să ne cerceteze în arest, însă suntem deja
morți.

Mă ridic din maldărul de cadavre, din nou viu și întunecat,
și îmi privesc țara, *homeless*, maestrul oricui.

încep să râd.

Evil Dead²

Niște tipi sunt nevoiți să-și omoare iubitele care sunt ciudate.

Inseminoid

Printr-un tub de plastic transparent, bulgări voluminoși de marmeladă strălucitoare sunt pompați în mamă, care devine periculoasă.

² Poemele *Evil Dead*, *Inseminoid* și *The Beyond* utilizează o tehnică afecționată frecvent de Leif Holmstrand - rezumă parodic scenariul cunoscutelor filme *horror* ale căror titluri le poartă. În absența referinței, e posibil ca ironia textelor să scape cititorului.

90

The Beyond

Elementele gotice ale groazei dizolvă ultima secvență și dezvăluie alt film, câteva duble montate, scene preferate, sacadate, controlate doar în parte la vizionare, suprafață masculină a evidenței.

O femeie oarbă și câinele ei fug în jos pe scări fără sunet.

Cineva, poate eu, reflectează la tăcerea din episodul ăsta, surd parcă, și gândește: chiar erau de-adevărat, femeia și câinele?

Suntem în același film?

Imposibila, oarba femeie-profet e cam tot atât de fără substanță ca un nimic într-o plasă fermecată, persistent la nivel fizic, colectat din bogata lume paranoică a rolurilor de fantomă cu greutate, gata de distribuit.

Pot vedea că iadul e prin preajmă în orbirea fantomei.

Sunt cel ce ascultă pașii care nu pot fi auziți. Pot vedea și sunt câinele care o conduce, adică jumătate din ea.

Sunt cel care, fiind carnal, simte atacurile, strigă sfâșiat:

Nu vreau să fiu obligat să mă întorc acasă!

91

Cineva, poate eu, își îndreaptă privirea spre înăuntru, înapoi în timp, repetă, se blochează într-un cerc compulsiv al maladiei de dincolo de pleoape: ei fug în jos pe scări, ei fug în jos într-o tot mai densă, tot mai inertă tăcere.

din volumul *Vid mardrdmmens mâl* (2010)

traducere de Radu Vancu

VIKTOR
JOHANSSON

Viktor Johansson (n. 1983) a debutat în 2007 cu volumul *Kapslar (Capsule)*, care a obținut cel mai important premiu suedez pentru debut literar, Borås Tidnings Debutantpris. În 2008 a publicat romanul liric *Etemeller (Imortele)*, o poveste de dragoste postapocaliptică care se petrece în spațiul cosmic. În 2010 i-a apărut un al doilea volum de versuri, *Game over*.

Viktor Johansson scrie critică literară pentru cotidianul *Aftonbladet*. Este inițiatorul și redactorul revistei literare online *Ett lysande namn*, în care publică cei mai apreciați scriitori suedezi.

accident de
mașină.

Cineva a ridicat mâna și a întrebat dacă brațul respectiv s-a transformat într-un înger sau într-o aripă. În drum spre casă am făcut îngeri de zăpadă, folosindu-mi doar brațele.

Oare gesturile și lucrurile pe care le lăsăm în urmă vor fi considerate ritualuri sau religii mai târziu? Nu vrem decât niște cioturi pe care să le atașăm cerului, păsărilor și micilor urne.

Dă-mi chiștocul ăla, vreau să fumez filtrul până când n-o să mai am nimic care să mă protejeze.

Vreau să fumez raiul până când nu mai rămâne nici un loc în
care să mă simt bine.

Știi că fulgii de zăpadă nu pot fi surprinși cu aparatul foto, că eliberează un fel de halou care-i învăluie atunci când se declanșează blițul, și emană o lumină excesivă, inexistentă. Afară, în parc, oamenii se deplasează în cercuri, vrând să se adune, unii cred că-i de ajuns să te rostogolești spre elemente pentru ca ele să te înghită și să te stratifice.

Un copil își freacă obrații cu două fructe, și părul, cu niște baloane sub un cer senin. Tavane nu există, doar câțiva meri pe partea cealaltă a Pământului. Păsările nu ating niciodată simultan solul și liniile de înaltă tensiune, Deși se lovesc mereu de obiecte.

Poți să șterpelești noaptea, dar numai în cântece de dragoste. Trebuie să alegi.

O să ți se dea ochelari și o să te lumineze drept în ochi, și asta o să te curețe. Deși complet albe, unele imagini urlă la tine, îți imaginezi ochelari cu lentila groasă, care pătrund ca

razele X prin hainele mele visezi la dioptrii care mă penetrează, mi-o trag din cer până-n pământ.

Vrem să ne scufundăm în râuri, chiar dacă nu suntem credincioși, *Reclaim heaven*, scrie pe insigna ta. În drum spre casă ne ciocnim de un cerb, e amețit de farurile mașinii, dar chestia asta n-are nimic spiritual, înlemnește ca tine, atunci când ți se dă să ții un bebeluș.

Nu lăsăm oale afară ca să adunăm apa de ploaie, dar domesticim tot felul de vietăți din pădure pentru a ne decora masa de seară.

Nu vă bălăngăniți pe scaune, ar putea oricând să redevină copaci, într-o vitrină, o mașină testează fotolii.

Par moi, și asta ne trezește invidia.

Stați așa, am legat cumva lupul de un stâlp de iluminat?

Am ajuns să lăsăm manechinele să distrugă toate mașinile?

Păcat, pentru c-am fabricat deja bâte de baseball la strung.

Dacă faci un aparat foto cu baterie solară, trebuie să-1 încarci timp de o oră pentru un singur cadru cu bliț.

Vapoarele trasează brazde adânci în zgârie-nori, tu salvezi un far

și toamna-și aplică fardul strident, ca să dispară mai repede, exact ca noi. Dar oare chiar ne transformăm în mizerie?

Folosește o mie de blițuri atunci când mă bronzez.

Monumentul se prăbușește în timp ce-1 construim și mâinile-pasăre se strecoară prin crăpături, strălucind pe pereții bucătăriei.

Mâinile noastre sunt desenate în formă de umbre în formă de coțofene pe cearșafuri albe, în funcție de ce vrem să facem cu ele.

După o mie de ani, atingerea mea va fi atingerea cerului, atingerea păsărilor părăsind un aeroport. Până atunci însă, aș prefera să mă uiți.

Înainte prăbușirii e întotdeauna liniște, la fel ca înainte reinstalărilor complete, obiectele pe care le găsim pe jos sunt comori înainte de-a fi găsite. E ciudat cum hrănim vitele cu boabe de soia, cum împărțim bulgărele de mizerie de parc-ar fi un buchet de flori.

Donăm sânge, dar primim pastile cu fier și bem cafea pentru circulație. Oțelul e contorsionat în jurul coapselor, dar după accident

se înlocuiește cu
ghips, obiectele albe par mai curate, ca de coral.

Traversăm gropile de gunoi pe furiș și adunăm suveniruri,
vrei să te agăți de cercei și de fâșii din blugi, înnebunește-i
pe cei pe care i-ai salvat și fa-i să uite de mulțumirile pe care
le-au primit.

Te-nroșești la față — și eroii nu se-nroșesc la față — cântând:
You make me like charity, instead of paying enough taxes.
Dacă perforezi hârtia când desenezi o hartă, îți iese ceva ca
un sângerete când, de fapt, e doar lavă. Mă rog, tot aia e. E
tare de tot locul ăsta, nu se poate fotografia nici cu fulgere, e
ca o cutie poștală neagră care se hrănește cu felicitări.

Știu eu un loc în care nu ajung mașinile.

Zăpada e o sută de cofraje cu ouă în garajul în care exersăm.
Trebuie să te fotografiez atunci când fotografiezi lumina
soarelui.

Răsăritul sau apusul? Care e prima fotografie?

Dacă aș acoperi lentilele cu mâna, aș putea să distrug un
întreg ecosistem în cazul ăsta ne poți numi deplasați: tu vrei
să prinzi lumina

cu un snowmobil.

Spune *insulă neagră* din nou, spune *oglinďă neagră*, spune
ceva atât de frumos încât să-ți vină să mori, sau măcar s-
adormi, s-o poți lua de la zero.

Deși zăpada e nesfârșită, ne înghesuim în același sac de
dormit, focul nostru de tabără e motorul supraîncins.

Oare o să ne-ncălzim mâinile deasupra apocalipsei, o să ne holbăm și-o să facem poze ca turiștii?

din volumul *Kapslar* (2007)

Imortele

(fragment)

Capitolul 1

Coțofenele sporovăiesc puțin deasupra tacâmurilor, dar, până la urmă, toate lucrurile cu strălucire de inox vor rugini. Coțofenele vor amuți și ele.

Dintre cadavre se va ivi o brazdă nouă.

O rezonanță nouă se va auzi de sub pământ, dar cine o va face să răsunе?

„Vară” e un cuvânt foarte frumos, dar nimeni nu ne spune, poate, fiindcă-i ceva evident.

Ce s-a întâmplat, de fapt, aici?

Cifrele ceasului clipesc și-mi spun că e noapte, dar obiectele luminează în spațiul îndepărtat. Întotdeauna se găsește o stea apropiată care să imite lumina zilei și să trezească trupurile. Nu pot să refuz vitaminele atunci când le primesc. Nu pot să dorm singur lângă geamurile tapetate cu foi sau fragmente din hărți, cabina asta se închide ca o cameră

mortuară. Nu pot să respir singur, totul se îngustează ca un sicriu dacă nu suntem măcar doi. Ea vine tot timpul, indiferent cât de târziu o sun. Vine și mă înghesuie în colțul meu din cușetă. Face loc.

Aici nu se poate îngropa nimic. Sicriile și urnele sunt goale, ca țevile din care s-a scurs și ultima picătură de combustibil, ca trupurile secate de viață. Mă întreb care-i substanța în care se descompun cadavrele astea puse în pământ. Oare cadavrele lansate în spațiul infinit devin și ele spațiu? Vreau să cred într-un alt tip de circulație. Dragostea mea îngropată în gheață nu e doar gheață.

Cred în rai? mă întreabă Cassie în șoaptă. Ce e dincolo? Aici sus e rai cât vezi cu ochii. Cassie vorbește în șoaptă, dar cuvintele sunt smulse de vânt înainte să ajungă la urechile mele, asemenea unui catarg. Nu aud ce zice, dar din partea mea, poate să-mi vorbească în șoaptă în continuare.

Mă uit la hărțile pe care le-am lipit de geam cu scuipat, ca pe niște timbre. Ce fel de materiale ne-au mai rămas? Doar materialele noastre. Pe ce ne putem baza? Doar pe noi. Lumina țâșnește prin găuri sub formă de fascicule izolate. Sunt găuri făcute cu ace de gămălie în dreptul locurilor pe care le-am vizitat, căutat, explorat și epuizat. Țâșnește prin lanțuri muntoase, recifuri submarine, catarge țintuite de o cruce ivită dintre ghețari. Pupilele noastre minuscule, ca acele de gămălie străpungând locurile și numele lor inventate. Dar chiar dacă-i dăm nume haioase, deșertul rămâne tot deșert.

100

Am ridicat steaguri improvizate din pături. Fâșii de material destrămate, pârlite, împletite, ca niște exponate. Probabil că, mai demult, deșerturile au fost niște orașe cu nume adevărate. Simt că am dreptate, o imagine îmi apare în

memorie, dar casca mea localizează sursa undeva în afara mea, îmi arată ceva dincolo de raza de acțiune. Nici una dintre amintirile noi nu e a noastră. Sunt pur și simplu interceptate, ca niște unde radio rătăcite. Și toate deșeurile astea vechi, care plutesc în spațiu, se ridică la suprafață în conștiința mea.

Echipamentul de protecție respinge toate tipurile de radiații, în afară de cele care vin din marea aceea de oameni anihilați. Poate c-au avut cafenele și muzicieni de stradă. Poate c-o orgă de biserică a continuat să mai respire un timp după ce ființele au tras aer în piept pentru ultima oară. Poate că numele noastre de pe morminte persistă mai mult decât atunci când suntem strigați de pe balcon seara, înainte de culcare.

Cineva trebuie să te fi strigat și pe tine. Mira' Mira' Hai în casă, că-i frig' Amuțești sub balcoane și în camere de fete? Se aude ceva emis de o antenă din lemn, o cruce ridicată pe corpul tău înzăpezit. În timp ce explorez planeta asta pustie, un semnal intermitent, slab și vibrând ca o coardă de vioară pe un fierăstrău îmi pătrunde prin cască. Zgârie-nori din sticlă, transformându-se la loc în nisip, sodiu și calcar. Tu în ce te-ai descompus? În melodia pe care ți-au cântat-o când erai încă în burtă. O melodie care și-a croit drumul prin craniu, prin niște valuri la fel de puternice ca ritmul pulsului sau al respirației.

Mi te închipui moartă, dar nu pot să șterg lucrurile pe care le-ai atins sau le-ai spus. Nu pot să înlătur mâna de pe frunte, ușurința cu care ai mângâiat-o și mi-ai cântat un cântec de leagăn. Ritmicitatea semnalului de avertizare îmi aduce aminte de versurile melodiei. Legănându-mă și ducându-mă spre tine.

Un copil își ține respirația sub apă până când cineva îl scoate de acolo. Prefăcându-te moartă, ai reușit să-ți salvezi rudele, pentru că ai fost făcută să rezisti. Poate că-i ceva înăscut, la fel ca tendința de a plânge la auzul cheilor minore, dar cum îmi pot salva progeniturile de o astfel de moștenire?

Părinții îngână cântecul trist pentru burtă, îngână cu un timbru blând. Cheile minore netezesc ridurile și se pliază pe un creier perfect neted, de reptilă. Mira, dacă eu aș fi cel care s-ar târî spre uscat, tu ai fi prima la care m-aș gândi.

Cineva mă cheamă dintre perne și așternuturi. Mă trezesc întotdeauna prins în cearșafuri, înfașurându-mă într-un văl, probabil, ca să mă apropie de tine. Din greșeală, o strig pe Cassie cu numele tău. Inchipuie-ți cum ar fi dacă-ai sta acum pe marginea patului, cu spatele la mine, întorcându-te cu partea rece spre mine, dar întorcându-te totuși, încă adormită pe sub gheață. Inchipuie-ți dacă-am vorbi acum în felul ăsta, de parc-am juca într-o piesă de teatru, în care sentimentele ar trebui urmărite din lojele balcoanelor prin binocluri minuscule. Distanțele sunt infestate cu spații interminabile. Mă vezi cum îți fac cu mâna, dacă privești în sus de sub gheață, folosind suprafața înghețată drept lupă? În fiecare dimineată, mă întorc și refac întreg traseul, încerc să-ți fac cu mâna, dar tot ce simt e răceala și tremurul propriilor mâini. Încerc să țip, dar îmi aud doar dinții clăntănind.

HENRIK
NILSSON

Henrik Nilsson (n. 1971) a debutat în poezie încă din 1993, cu volumul experimental *Utan skor (Fără încălțări)*. I-a urmat colecția de nuvele *Nättema, Veronica (Noptile. Veronica, 2006)*, având ca fundal Lisabona, unde autorul a locuit câțiva ani. Dintr-o experiență similară, de data aceasta la Istanbul, s-a născut poemul-fluviu *Om det regnar nār du kommer till Istanbul (Dacă plouă când sosești la Istanbul, 2007)*.

Colaborează cu revistele literare suedeze *Karavan, Lyrikvännen* și *Pequod* și cu revistele *Nuevo Amanecer Cultural* din Nicaragua și *Letralia* din Venezuela. A fost tradus în spaniolă, portugheză și persană. În prezent este critic literar la cotidianul *Sydsvenskan* și colaborator permanent al emisiunii radio „Obs”.

Criminal

Poezia omoară.

Nu face diferența între al tău și al meu poartă mască și
sparge camerele de securitate are mereu mai multe căi de
scăpare ia ostatici

mereu periculoasă, mereu în fugă își poartă arma fără
piedica pusă disperată nu are nimic de pierdut te obligă să
îngenunchezi blestemă, preferă lumina scăzută e greu de
găsit, dar mereu te găsește are adresa în străinătate
se uită mereu în jur e fugarul

cea care dispare mereu pe ușa din spate. Poezia omoară.

în vreun loc în cealaltă parte a orașului

În vreun loc în cealaltă parte a orașului
cineva deschide o fereastră
și e ca și cum toate s-ar deschide
se trezește un om, se trezește un cuvânt
începe o zi prea întunecată prea scurtă
dar fără îndoială o zi
o privire se aruncă asupra lumii

105

care încă nu există
se trezește un cuvânt
și e ca și cum toate cuvintele s-ar trezi se deschide o mână,
un fruct tare nocturn cade
pentru prima dată
cineva repetă o piesă dificilă
cineva se întreabă cu atâta furie în forță că întrebarea se

face răspuns se trezește un om
și e ca și cum toți oamenii s-ar trezi.

Coda

încă trăiesc, fără să știu cum.
încă mă zbat pentru o zi, pentru un cuvânt
pe care l-am ajuns la cea mai mare depărtare, cât mai
înăuntru.
încă pun întrebări
care au numai perplexitate.
încă încerc să citesc ce stă gravat
de cealaltă parte a zidului.
încă refuz pentru a salva un da.
Cânt încă, chiar dacă o melodie rănită.
încă încep cu mâini neîndemânate.
încă mor, fără însemnări.

106

Jurnal

Scrive-ți jurnalul noaptea atunci vei vedea mai bine ceea
ce a supraviețuit, ceea ce a rămas ceea ce de ziuă conta
cu adevărat ceea ce în viață a fost cel mai viu. În oglinda
stinsă din salon se deschide ochiul interior.

E suma privirilor.

Scrive-ți jurnalul noaptea când toți s-au culcat. Vorbește
când se lasă liniștea, atunci e nevoie de tine. Explică focul
stins.

Citește cartea închisă.

Iubește iubirea pierdută.

Toată ziua

Toată ziua am făcut totul ca să nu mă gândesc la tine. Să-ți uit chipul, să-ți distrug privirea dar ochii tăi sunt peste tot la fiecare colț, la fiecare fereastră în fiecare foaie de hârtie golul miroase a tine

107 uitarea are trăsăturile tale toată ziua am făcut totul ca să te omor, să te ard dar continui apropiindu-te cu fiecare față șoptind în fiecare cuvânt toată ziua am făcut totul ca să nu mă gândesc la tine.

Când vei citi această scrisoare

Când vei citi această scrisoare voi fi foarte departe, mai aproape de tine. Când vei citi această scrisoare va fi noapte vor fi luminate străzile și încăperile unde încercăm să ne trăim viața. Stejarii pe sub care ne plimbăm vor fi de piatră și pe crengile lor vor fi apărut cristale. Când vei citi această scrisoare armele vor fi tăcut și praful se va fi depus.

Se vor fi șters numele de pe uși și grădinile se vor fi umplut de buruieni. Se vor fi golit hotelurile și se vor fi părăsit recepțiile: toate ușile vor sta deschise.

Fotografiile vor fi dispărut din albume și tablourile luate de pe pereți. Toate ceasurile se vor fi oprit. Toate cifrele șterse.

Când vei citi această scrisoare bărcile se vor fi întors în port și hărțile se vor fi pulverizat.

Piane se vor fi împrăștiat și totul din apropiere se va fi dispersat. Lacrimile se vor fi așezat în arhive de care nu știm nimic.

Când vei citi această scrisoare voi fi departe, mai aproape de tine.

(inedit)

Dacă plouă când sosești la Istanbul (fragment)

Dacă plouă când sosești la Istanbul ia un taxi, zi-i șoferului să te ducă la

Suslii Saksi Sokak, lasă ca prin geam aerul umed al după-amiezii să-ți mângâie fața

în timp ce treci de parcuri pustii lângă ape, de bărbați nebărbieriți, fără preocupare

casele de ceai pe care niciodată nu le vei vizita ia-o pe la Cornul de Aur și curând vei ajunge

la cafeneaua Şiirci unde mai știu eu ce te așteaptă fără să știe cine ești

radioul care ani în șir a fost oprit posturile europene de ultrascurte:

Belgrad, Bordeaux, Dresda, Sofia se aud pocnituri când se pornește

vocile mute de atâția ani prind viață dincolo de plantele și ferestrele aburite

luminează fațadele afumate de pe bulevard, jos apartamentele fantasmaticе fără nimic pe pereți

cutiile cu jucării stricate rezemate în cămară, gratiile pivnițelor

unde veioze colorate abia de respiră prin perdelele albe, apreciază consolarea

din cuvintele străine, în focurile ce se aprind în jurul orașului, degetele reci care caută căldura

apreciază consolarea de a fi neconsolat într-o zi de iarnă liniștea în rândurile caprelor, acolo afară, aglomerările

magazinele de electronice, birourile în care au rămas numai o masă și o scrumieră

cărucioarele adunătorilor de fier vechi scârțâie la colț vagabondul cu o bucată de metal

sfâșie sacii de gunoi din cartier, luminile aprinse departe în unele case de lemn pe țărmul Bosforului

pisicile în anticariate, ștersele fotografii de nuntă din mansarda caselor în demolare, amintește-ți zâmbetele lor

îmbrăcămintea, hainele lor amintește-ți că încă vor mai fi nopți în care

nu vei ști pe ce drum să apuci
atunci vei rămâne cu mâinile goale, pline

de ceea ce nu se poate căra chiar dacă trebuie cărat
confuzia lăuntrică e condiția ta

în timp ce paharele de ceai răsună goale în preajma ta
și o femeie în bucătărie taie o rodie

și o poartă ca pe o lanternă prin încăpere
gândește-te atunci la taxiurile goale

gândește-te la zorii de zi la locuințe la chiriași, la apelul
telefonic
pentru a conversa la un număr care nu există

gândește-te la mormintele uitate ale vizirilor din Egipt
gândește-te la sirenele nocturne, la neștiutele atacuri de
inimă

împușcăturile din greșeala dinapoia persienelor trase
îndrăznește să te simți, inexplicabil, parte din familie

vorbește fără grabă și fără timiditate
cu ceilalți pe care-i ai în tine, tu însuși în alții

plătește-ți cafeaua, ieși pe ușă
privește cum dispar trecătorii

în fumul vagoanelor, al vânzătorilor de castane
la ora la care cu toții par a se întoarce acasă

asa vei fi dincolo de privirea anilor și a minutelor,
în josul fotografiilor, departe de statistici și registre

privește-i pe ceilalți în ochi, vezi poveștile lor
înainte să dispară, urmează-i în casa lor în gândurile tale

111 urmărește avocata care se urcă într-o mașină cu șofer particular, dosarul delictelor, martorilor,

autopsiilor purtate sub braț, își aprinde o Djarum Black și se afundă în scaun, urmează-o până la panta apropiată

până când va dispărea între smochinii întunecați urmărește ceasornicarul care e gata să orbească,

ochii lui amintesc tot mai mult de culorile tulburi dintr-un pahar cu raki, vezi-1 cum se sprijină

de pereții aspri ai caselor din jur până când își găsește strada sa unde un tânăr îl ia de braț

urmează-1 pe cel care e egal cu tine și pe cel care e diferit de tine

urmează-1 pe al treilea, de nerecunoscut și asemănător în același timp

urmează-1 pe timid, pe bâlbâit

urmează-1 pe care ani în șir te-ai gândit să o scrii

la care ai adăugat și ai șters cuvinte

în care ai pus vinovății și uitări

scrisoarea care până la urmă e albă ca spuma

după Nurettin Alptogan: trebuie să o trimiți acum

uită-te bine la tot ceea ce nu știi, deschide

din doi în doi toate ușile de pe toate palierele

rămâi în bucătărie lângă fierbătorul de ceai, visează în toate paturile

și meditează în toate fotoliile, ieși pe toate balcoanele:

în interiorul unuia, în spatele groaselor perdele lila

doarme paiața obosită

112 după o zi de muncă, nasul său roșu lucește pe noptieră,
bretelele pe spătarul scaunului

visează clipind fără să asculte
cum vântul afară se intensifică printre copaci

oprește-te iar în mijlocul râului de oameni în Istiklal
Caddesi, oprește-te iar între toate

miile de chipuri, ascultă toate inimile care
bat împrejurul tău, uită-te cum e o

rană în fiecare ochi, o durere în fiecare mână
e ceva dincolo de orice geografie

o stare dincolo de orice diagnostic, nu-ți fă griji,
preocuparea ta are rude secrete

nu-ți fa griji că nu știi ce drum să apuci:
există un drum care abandonează toate drumurile

există o rătăcire totală de care nimeni nu-și dă seama:
toate becurile arse în diverse locuri din oraș

încă nu au fost înlocuite, mormântul
frânghiilor rupte din care când îți lipești urechea de el

răsună toată muzica suprimată
clipa în care ceva se rupe

când scrisoarea se pierde, ceasul se oprește
când șiretul se rupe și toarta se desprinde

când lumina se duce, când porțelanul scapă din mâini și
cade prin aer până la podea

chiar în acest moment, când tu te duci pe sub bananieri pe
drumul spre Beşiktaş, e ceva ce nici nu se poate arăta sau
ascunde, ceva ce are legătură
cu distanța la celălalt țărm

ceva incomparabil, ceva ce nu se lasă desenat continuă
până la cafenea, jos, lângă ferryboat

unde valurile făcute de bărci stropesc
marginea și cărțile de chimie ale studenților

în timpul zilei, departe se văd luminile din Uskiidar umblă o
clipă la marginea apei

simte cum mirosul ei ți se lipește de haine, dacă cineva te
întreabă cu ce treburi pe acolo

dacă se întreabă ce faci tu acolo, fără umbrelă
și fără scop, spune că ai fost abandonat

într-un poem în care ploaia nu se oprește niciodată și că te-
ai hotărât să rămâi acolo

MALTE
PERSSON

Malte Persson (n. 1976) este unul dintre cei mai influenți scriitori și critici literari suedezi din tânăra generație. A publicat două romane și trei volume de versuri, cel mai recent dintre acestea fiind volumul de sonete *Underjorden* (2011), despre subteranele metroului suedez. Persson a primit mai multe premii literare importante, unul dintre ele din partea Academiei Suedeze (2009), iar romanul său *Edelcrantz forbindelser* a fost nominalizat la Premiul August, pentru cea mai bună carte suedeză a anului 2008.

Este colaborator permanent al cotidianului *Expressen* și autorul unui blog literar care s-a impus rapid ca un important for de discuții între scriitorii suedezi.

Apariții

În trenul de noapte dintre Marrakesh și Tanger, străpung întunericul cu privirea și văd ceva ce mi se pare că este cupola unei moschei.

Apoi îmi dau seama — e o cisternă de petrol. Cu cât mă îndrept spre sud, cu atât pe cer semiluna se așază pe orizontală. Mi se pare că seamănă cu logoul Nike. Un simbol pentru a cui victorie?

***

Biserica — o stație pentru transmisiile de psalmi. Alerg pe coridoarele răsăritului, linia despărțitoare dintre emisferele creierului, urmărind săgețile, o utopie a semnului ce indică ieșirea, căușul unui cântec, memoria externă, un episod SF de acum câțiva ani (răpit de îngeri și dus în laboratoarele lor extraterestre).

***

Când dimineața radiografiază noaptea cu raze X, de-abia dacă e vizibil un schelet: oase albe de pește lăsate în nisipul alb.

Ce pisică a fost pe aici ca să-și satisfacă gustul pentru carnea în culorile curcubeului?

Vreau să spun: ce animăluț de casă cu colți încovoiați am păstrat, fără să știm, ghemuit în cap?

Ciclopul clipește în peștera lui ca o orbită goală. Carnețelul de lângă pat e tăcut.

Totuși, dungile lui îi alarmează
pe vânătorii de fosile ai zorilor și pe cei ce pescuiesc
rămășițele hainelor unor bărbați descompuși pentru
nasturii lor de sîdef.

În buzunarul secret, harta comorii rămâne neschimbată,
dar peisajul se schimbă.

În întuneric nu e nimic pentru care ar merita să sapi: mica
mimează aurul și un întreg vârtej sclipitor prin orele
ghemuite în sălașul leului, unde materia rece e digerată
lent dincolo de storurile coastelor.

E-o vreme de brontozauri.

Bile grele de biliard se rostogolesc pe masa de disecție, iar
printr-o felie subțire dintr-un fruct tropical, fâșii de lumină
de temperatura corpului fac să apară constelații de piatră,

pe care o tradiție în mod straniu necontestată le dă nume
precum „Enciclopedia”, „Dalta de gheață”, „Uniciclul” sau
„Noaptea Vastă”. O, Noapte Vastă, între labele cui sunt o
minge uzată ce sare?

118

Nu te încrede în imaginile surprinse de camera de
supraveghere autobiografică, ca un pasager dintr-un
vehicul în mișcare.

În muzeul de miniaturi al memoriei, un moment decisiv
se strecoară ca un instantaneu, secvența unei copii.
Strugurii turnați din comul abundenței al trecutului s-au
fermentat sau au putrezit? — Lumina rage. — Sunet de
frâne, când trailerul viitorului încetinește.

Mai iute decât intoxicația vine greața la serbările în familie date pe fast-forward, unde suntem propriii noștri oaspeți nedorți și bătrâni.

Sori în alb-negru

Soarele anorexie al iernii se mișcă iute pe podiumul unui cer arctic. O Crăiasă a Zăpezilor supraexpusă se voalează lent.

Soarele negru al Melancoliei zace înfometat prin seturi vechi de negative nedevelopate, întunecând zile nedevelopate.

"9

Blonda Lună este o piesă nemișcată: soarele fals al fotografului, el însuși un imitator al lui Apollo, eclipsat de ochelarii lui de soare fumurii.

Animalele mele

Melancocoș
Melancoțofană
Oaia (doar cea neagră)
Melancolibri
Melankoala

Lumea veche

Cutiile tale de instrumente. Sacii plini de cărți. Edițiile complete ale impresionantelor secole XVIII și XIX sunt strânse și stivuite - le poți încă despacheta dacă e destul spațiu: pentru pianul lăsat moștenire și vechea enciclopedie (cu imagini de castele, grădini și ruine romane) care-1 fac pe omul de la mutări să înjure sub greutatea istoriei pe scări strâmte de case pline de funingine în vechile inimi ale unor vechi orașe care, înfipite adânc în pământ, au dat de rădăcinile metroului printre cimitirele ciurmaților, făcând să-nmugurească turnuri, poduri, autostrăzi.

120

Cumpără memorie nouă pentru camera video.

Nu mai e loc pentru vechile amintiri.

Ai putea vinde câteva în magazinele de suveniruri.

Soldații și sonetele tale sunt tăcute.

Cine se crede bătrâna doamnă?

Miss Europa? Madame de Stael?

Monedele tale nou-nouțe sunt băute din paharele de hârtie ale cerșetorilor. Pleacă de aici, întoarce-te, ia-o încet. O bombă îți crește în bagajul de mână.

Fragmente (remixate) din *Proiectul Apollo*

Aici, nopțile sunt adesea înstelate. Atunci putem fi văzuți cu claritate din cer. Cuvintele urâte pot fi

înlocuite cu stele. O copilărie ca un precipitat. Ne găsim lângă o căsuță pe malul lacului. Există unsprezece tipuri diferite de gheață: structura cristalelor e determinată de presiune. N-o să vină nicio navă spațială. Părăsim dimensiunea Spielberg.

O pădure și o cutie de chibrituri — unde-i verbul?

Marea se revarsă fără granițe în mare, iar uscatul este doar visul mării și nimic din ceea ce există. Marea vrea să acopere uscatul ca o glugă; uscatul visează să se ridice. Nu poți scăpa de lucruri decât prin cuvinte. Nu poți scăpa de cuvinte decât prin lucruri. Nu ți-a cerut nimeni aforisme!

121

Avem instrumente

care ne ajută să navigăm prin ceață: un somn greu se adună în locurile joase. Doar pielea ne mai desparte de noroiul acestei planete. Costumele noastre de supraviețuire sunt subțiri ca hârtia Bibliei.

În spatele meu, un peisaj selenar mai întins. Șiruri de oameni care, precum fața nevăzută a lunii, stau mereu întorși.

Portrete de familie îți cad din carte în mână.

Luna poartă urme de meteoriți și stele căzătoare rămase după înțepăturile cerului.

Dorința de a face dreptate poate fi descrisă ca o dorință de simetrie, ceea ce e în întregime o chestiune de estetică.

E scris cu un font mortal, un fel de Times mai greu, o literă de plumb ce se produce cu repeziciune în inimile politicianilor.

Grupul de intervenție intră acum în trup.

Între pierderea sensului și sensul pierderii - unde este firul pe care să te cațeri?

Unde e saliva rândunicii, care ține cuibul întreg?
(Sărutările nu vindecă buze crăpate.)

122

Papirusul. Biblioteca. Papirusul. Biblioteca. Papirusul. Astronomia. Papirusul. Anatomia. Când s-a ridicat (...) și a pornit spre Egipt. Papirusul. Pe plaja de la Mare Imbrium: atâtea date. Hieroglifele își au tiparul aici. Nisipul e un mediu superior de depozitare. Nisipul (...) se scurge printre degete, îți intră în ochi, atât de departe s-a întins deșertul. Biblioteca. Astronomia - o imagine oglindită în ochii noștri. O stea se prelinge prin lentila telescopului. Ca un inel de aur pierdut, strălucește în străfundul pupilei. E-un iaz adânc, de care noi, copiii, nu îndrăznim să ne apropiem. Acolo unde papirusul. Acolo unde biblioteca se deschide spre bibliotecă. Și unde cuvintele pot fi înlocuite cu stele.

Un val de atingeri colindă prin spațiul surd, întoarce cartea. Întoarce-o pe dos. Era o vreme când ni se terminau conversația și oxigenul. Frecventam anarhiști

care credeau într-o societate ideală ce-i va plictisi de moarte.

Suntem în 2007.

Citatele sunt stoarse din cărți ca sucul dintr-o lămâie sau ca lumina din corpurile cerești. Cuvintele sunt scrise aici și aici. Tot ce rămâne de încercat sunt: lirismul tactil și tacticile.

Fiecare acțiune are o consecință — unii ar putea numi asta pedeapsă. Lanțul cauză-efect ne leagă pe toți cum sunt înlanțuiți într-un șir condamnații la muncă silnică.

Numai de n-am căuta căldură așa cum o fac rachetele Sidewinder! Ca formele în camera cu infraroșu. Ca animalele adânc în vizuină. Ca firele de iarbă împletite precum cromozomii unui *chanson* infinit... Un melc de grădină călătorește prin vid. 384.402 kilometri. Las un loc liber în patul dublu al cărții, îmi arunc undița în spațiu -

din volumul *Apolloprojektet* (2004)

traducere de Claudiu Komartin

SOFIA
STENSTROM

Sofia Stenström (n. 1978) a debutat în 2005 cu volumul *Venus Vanish*, nominalizat la cel mai important premiu de debut din Suedia, Borås Tidnings debutantpris. Atât primul, cât și al doilea ei volum de versuri, *Klockan Ciao (Ora Ciao, 2007)*, au fost remarcate de critica suedeză pentru modul proaspăt și plin de umor cu care autoarea tratează teme clasice.

Sofia Stenstrom a predat cursuri de literatură la Colegiul Oland și la Universitatea din Uppsala. În 2010 i-a apărut traducerea unei antologii din versurile lui Elfriede Jelinek, *Under morgonens bila (Sub secera dimineții)*.

came de vită, soare

came de vită
sau came cenușie de vită atât de goală atât de știută

zilele gonesc
furculițe și cuțițe
alege-ți un decor potrivit

și fa-1 să încremenească
o flacăra inutilă
— clipe albastre

rămâi singură pe pietriș și faci pipi chipuri îngrămădite
orbecăie în jurul hărții

du-te să iei
ceea ce meriți
nicio schimbare

am putea să vorbim despre asta
să recalculăm —

în amorțeala greoaie a satului două mâini întinzându-se

127 înnegrindu-se buzele în jurul uriașului uger lăptos
întărit curgând două

plescăind

ca și cum ar spune ceva
vezi dincolo de orice graniță

foșnește îndelung
umple, înghite
mai dă-mi

ca să vezi — uit
de mine friptura
stă cuminte pe farfurie

apucă lasă ochiul
limba, cerul gurii să înșface, să se mire

carnea formează un nou soare în gură
iradiind în toate simțurile
să mesteci

poate zac între
mine și friptura adormită
în liniște
în uitare cineva acolo da, chiar aici „came de vită, came
de vită”

128

adulmec-o —

înaintea mâncării, fără
cuvinte, fără
analize

zile gri-gălbui, amuțite față în față cu lumea ca hrană
cupluri îngrijorător
de bine sudate

amalgamând, amestecând
îndoind ochiul - nu-1 lăsa
să cotească

înaintea chipului schimonosit
al mâncării vocea se rupe
gura copilului se cască

*

înaintea fripturii
o distanță, o bucată
de aer între buzele care șoptesc
odată cu bufnița tânguitoare

aerul brutal ca orașul își desface picioarele
șlefuit cu grijă de degete, de mâini, de tălpi

129

gânguresc ești vino intră între delicatese, încuviințarea
cineva coboară acolo o furculiță hai, scoate limba

capul se înclină primul
uitat și iarăși
în toiul respirației — nevindecate

rămâi adormit —

*

dinții îmi sunt îndeajuns de ascuțiți
ca și saliva
    pentru friptura gigantică
într-o duminică, atunci când cuvintele

furculiță, cuțit
muzică

dacă ajungi activ
ești   activ, expus
pozitiv

lira este un picior de berbec ai grijă
la mâncare târându-se
doar unul poate rămâne

130

produsul zilei de azi și de ieri
are gust de primăvară și de bărbat în vârstă
el fumează
    claxonează vrea să agațe cu tarkovski

deasupra noastră
se împrăstie starea aia
aprecierea

că cineva poate

că cineva punct

cineva a spus albastru
ora aceasta nu va fi niciodată îndeajuns de albastră

coborârea soarelui în mlaștini călduțe craniul
rostogolindu-se, lovindu-se de marginea casei mâna
răzuiește
strat după strat

te amăgești
nu mâine, ci azi
iarăși și iarăși

ca printre vii

cine m-a învățat

apucă furculița, ține
sarea   înfruptă-te

observarea, mărunțirea răbdarea

somnul

din volumul *Klockan Ciao*
(2007) *traducere de Teodor*

KAJSA SUNDIN

Kajsa Sundin (n. 1977) a publicat un volum de poezie, *Definition (Definiție, 2007)*, la OEI, unde a și fost apoi angajată ca redactor al editurii și al revistei cu același nume. Împreună cu Linn Hansen a construit grupul-proiect Shark, una dintre cele mai cunoscute creații ale acestuia fiind filmul- poem *Bonjour enfance*, realizat în colaborare cu artistul video Orjan

Markusson. Kajsa Sundin a publicat în România, în revista *Cuvântul*.

FLICK

*Sunt deasupra plitei / cu o lingură pun două măsuri de
concentrat / sunt în supă fusta peste genunchii /
înfierbântați de cuptor zgârietura permanentă pe călcâi /
muchii și canturile rafturilor / îmi sprijin fruntea de
colțurile rafturilor îmi ștanțează pe cap un v*

*acum încălzesc uleiul / u / le/ iul / o / le / o / le ... și fac două
greșeli / pregătesc sarea și roșiile / le tai cu un cuțit mare
rana din deget în gură conversație în curte / un bărbat
spune ai văzut asta / o femeie răspunde nu dar... undeva
aici / el: o să... sac / crăntănitul pietrișului pe ciment*

văd un pin afară

*zângănit / apoi o bubuitură înfundată / poate sunetul unei
uși brusc închise / un bărbat spune aici avem un sac de
gu... din nou > chicotitul unei femei*

135

apare un avion, îl văd, e alb și galben și zboară jos deasupra
caselor alb-gălbui /
vântul prin pin

o portieră e trântită / zgomotul din curte e înecat de un
motor / urme de roți în praf / accelerează / și
sunetul dispare

în tigaie o picătură / spălătorul / bipul infinitezimal al unui
bec / conversație pe casa scărilor / o femeie cântă ni na
nanan ni n / apoi spune
dacă eu, apoi tu zici, cheia apare alt avion, la fel ca primul

*o hartă pe podea în bucătărie și linoleumul e atât de fierbinte
dedesubt / pune mâinile pe podea /
atât de fierbinte*

harta linoleumul unghie după unghie

*pe genunchi cu mâinile mele / și pielea pe fierbințeală / e aici
și e aici*

vârful degetului sacre coeur linia subțire a soarelui aici
trebuie să fie drastic,
indiferent cum o faci trebuie să fie drastic, deci spui salut
dar vrei să spui altceva
ceva mai modulat și pe urmă spui ce jachetă faină și ea
spune mersi și vă oglindiți una în alta

136

o linie gri a respirației între gurile lor

e casa ta spune ea și arată spre vitrina din fațadă
nu sunt doar în vizită spui dar cum te cheamă spune ea și
îi zici numele și ea ți-1 zice pe-al ei, ca să vă cunoașteți
brațele lungi, întuneric între ele

*sunt din nou în bucătărie și scot un polonic / tom apă într-o
tigaie / hai fierbi fierbi*

privind apa

*simt marginea fustei în scobitura genunchiului / zgârietura
de pe călcâi*

*pe linoleumul plat / fără ciorapi / fără papuci / nici o
protecție*

față de

suprafața de dedesubt

apa fierbe, tom praful

*terci și câmați și tai ceapa / cuțitul tăios ca o... / ketchup și
salată și unul dintre câmați pocnește / celălalt nu*

din nou afară și florile primăvăratice
se leagănă înaintea ta
spui salut
cu mâna pe sus și toate alea
dar ratezi

ornamentul mâinii, îți tragi pielea peste

137 acasă avem un tapet cu copaci în două planuri
contrastante zice ea, tapet cu contrast, zici, asta-i ceva

cablurile de telefon nesfârșite deasupra capului

încet înveți codurile, îți lipești urechea de ciment

trebuie să fie clar,
indiferent cum e făcut trebuie să fie clar, îți pui mănușile
și ea spune e primăvară practic le port tot timpul îi
răspunzi și le duci la piept strâns lângă inimă

NOTE

- a. Prima dată când am asistat la un film pornografic eram în genunchi, între coapsele actualului meu prieten, cu fața întoarsă spre prohabul lui. Am văzut cum i s-au umplut obrajii cu aer și cum s-au dezumflat. Avea ochii închiși. Dinspre televizorul din spatele meu se auzeau zgomotele caracteristice activității sexuale. În bucătărie, sora lui spăla vasele. Deodată, actualul meu prieten a deschis ochii și m-a privit. A zis, baby, ești atât de sexy când te uiți direct la mine.
- b. Fetișul romantismului: fixația pe partea bună a poveștii amoroase. Partea negativă e astfel reprimată și la un moment dat te va înjunghia pe la spate.

138

- c. Cineva m-a deschis într-un fel pe care nu l-am mai experimentat înainte.
- d. Sexul reprezintă o încercare disperată și eșuată de a ieși din izolarea socială. Dorința sexuală, practica și obsesia ne pun în lumină eșecurile, lipsa de speranță și suferințele ascunse. Ai la activ un număr de întâlniri sexuale nefericite, nesănătoase și complexe emoțional. Probabil încerci sadomasochismul, drogurile, prostituția și altele, ceea ce numești în mod normal comportament autodistructiv.
- e. Logica ultimului capitalism se exprimă pe sine ca schizofrenie, retard lingvistic și amnezie istorică.
- f. Căutam ceva care să definească realitatea, să o facă mai clară și mai comprehensibilă. Îmi doream să fi fost afirmat faptul că realitatea există, că o poți exprima și

că e structurată ca un sistem stabil.

- g. Ce se întâmplă cu textul când omul e o mașină. Ce se întâmplă cu realitatea când textul e adevărat.
- h. Câtă vreme există alienare, există spectacol. Câtă vreme există spectacol, obscenitatea e absentă. Alienarea își asumă ideea de subiect și de celălalt. Întrebarea e dacă te simți sigur sau nesigur fără filtrul reprezentării.
- i. Ții pușca la spate doar când mergi bicicletă sau violezi.
- j. Narațiunea fragmentată contribuie la stigmatizarea traumei, așa că pare să fie de o ocurență mai extremă decât este. De exemplu, narativitatea eliberează sexul de sub povara dragostei.
- k. Nu e treaba ta să arăți sau să condamni acțiunile celorlalți, în schimb interesul tău e să judeci evaluări și intenții nespuse.

139

Căutarea greșelilor pasive, activitatea care a înlocuit acțiunea, e transformată într-un joc cu cuvintele, o examinare a conceptului. Ca să fii descoperit sau văzut, și prin aceasta arătat și prins în categorii, îți dezvolți și tu același tip de privire. Te vezi ca o victimă sau tânjești după o recunoaștere totală. Privirea auto-compătimitoare poate fi foarte ascuțită, dar e în același timp pasivă și mărginită.

l. Asta e scena dansului. Pentru că dacă asta e, o recunosc.

m. Soarele strălucea deasupra unei case mari, luminoase.

În față era o piscină, unde se distra un grup de oameni. Costumele de baie ale fetelor erau foarte viu colorate și pentru că imaginea nu era de calitate, impresiile erau distorsionate. Băieți puțini, dar și ei în costume de baie foarte colorate. Am început să fantalez despre viața din jurul piscinei. Actualul meu prieten a închis televizorul și s-a așezat în fața mea.

- n. Stăteam pe călcâie în fața oglinzii din hol, și am început să desfac cu grijă nasturii vestei. Erau mici răni deasupra claviculei stângi, dedesubt lipsea o bucată de piele. Mi-am ridicat mâna dreaptă înaintea oglinzii și am privit vânătaia. Cât o minge de rugby, se întindea de-a lungul brațului, pe partea din interior, de la cot până la umăr.
- o. Nu e rău, e creierul care a sângerat până la moarte.
- p. Apatie, nevroză, cultură. Narațiuni care se opresc și pornesc, înțepătură, rană în țeastă, trup străin.
- q. Gramatica se dezvoltă episodic pe o axă a timpului lineară și trupul se dezvoltă cronologic de la naștere la moarte. Pe parcurs, încearcă să rearanjeze timpul. Această rearanjare poate funcționa prin motoare lingvistice, discursul fiind unul dintre primele.

140

Discursul înțeles aici ca mediul normal pentru intersubiectivitate sau apropiere de lume.

- r. Ai început să scrii adevărat. Să scrii adevărul. Te-ai oprit din vorbit.
- s. M-ai atins orizontal și vertical. Sus și jos, înăuntru și în afară.

t. Fete băieți arte plăceri mâncare călătorii transport orașe design.

u. Procesul freudian recodifică trauma în trup. Face mult mai ușor pentru trup și, în prelungire, pentru creier, să se readapteze condiției traumatice.

v. Reacția trupului la traumă nu este complet cunoscută, ceea ce complică posibilitatea unui tratament adecvat pentru o serie de condiții clinice bazate pe diferite tipuri de traume. Cartografiezi conexiunile dintre răspunsurile trupului la traumă, prin circulația insuficientă a sângelui.

w. Există un limbaj, dar nu știu.

x. Mitul modern al, pe de o parte, mentalității terapiei dinamice, centrată înapoi pe creștere, în jos și în sus în inconștient, și pe de altă parte, cel al debutului sexual, cu semnul său fizic, în trup, și mentalitatea pe care debutul o creează.

y. Paradoxul logicii ca schizofrenie. Subiectul care oscilează între euforie amețitoare și retractilitate catatonică.

z. De la tată au păstrat microscopul, cleștele și dalta; instrumentele care i-au fost ca niște extensii. După moartea mamei au păstrat o rochie roșie în care părea întotdeauna foarte frumoasă. Pentru că, se gândeau ei, era foarte fericită când o purta.

aa. Enfant guerre electricite cities arts norriture paris paris a a a armani.

bb. Trupul lui producea în exces transpirație, bale și lacrimi. În același timp, vorbele pe care le spunea erau albe. Cei doi poli arată cum trauma e în corp, ca diviziune, și simultan în discurs, ca reducere.

SOIA

Luăți Suedia. Luăți Suedia vara și apoi luați harta Suediei. Lăsați-o să cadă de pe raftul de sus al bibliotecii. Atingeți cu arătătorul partea de sus a copertei, și trageți de ea. Lăsați-o să cadă. Lăsați-o să se deschidă la pagina 83. La Uppland. Puneți degetul pe punctul reprezentat de orașul Uppsala. Sunteți acolo.

Stați în fața atlasului. Rupeți paginile. Puneți zece pagini în fața dumneavoastră și așezați-le în ordinea pe care-o credeți cea mai potrivită. Fiți flămând. Fiți un partener. Fiți furios și poate chiar nerăbdător. Ridicați una dintre pagini. Ridicați-o la nivelul ochilor. Discerneți siluetele a două femei, doi iepuri, forma unei pere. Partenerul să vină acasă.

Luăți-vă partenerul. Să fie bărbat. Puneți-vă palma pe pieptul lui și gândiți: am mai fost aici. Gândiți-vă că puneți palma pe o piațetă și fotografiați piațeta. Umpleți-o cu biciclete și iarbă. Gândiți: comportamentul meu depinde de împrejurimi. Luăți împrejurimile.

Apoi priviți pe fereastră și priviți cerul. Scăpați fotografia din mână.

Priviți fotografia și spuneți: în această fotografie nu văd nimic. Răsuciți-o. Spuneți: acum pot discerne siluetele a două femei, doi iepuri și forma unei pere. Purați pantaloni scurți. Purați un pulover cu fermoar. Camera să fie de culoarea piersicii.

Luați-vă soția. Luați mustața soției. Gândiți: cum relaționez cu asta și cu împrejurimile. Mustața să fie imensă. Gândiți: percepția mea asupra ăleia sau ăleia depinde de alea alea. Priviți-vă mâna. Priviți-o cum ține mustața. Dați-i drumul.

Luați o cutie. Pe raftul de jos e o cutie. în ea e un puzzle.

Un puzzle cu Suedia. Luați-1. Priviți-vă mâna și priviți cum tremură. Simțiți: că vă e foame. Simțiți și că sunteți agitați, încântați. Că sunteți în pragul isteriei. întoarceți cutia. întoarceți-o și împrăștiați piesele pe podea. Să le puteți privi căzând.

Așezați-vă. Așezați-vă ușor pe genunchi, pe genunchii ușori. Simțiți: acești genunchi nu vor decât să fie împăturiți. Pregătiți piesele. Prima spune abjecție. Pe a doua neînfricare. Pe al treilea e un alt cuvânt. Și tot așa cu al patrulea, al cincilea și al șaselea.

Urmează peisajele. Fiți atenți cu ordinea lor. Aici ordinea are cea mai mare importanță. Ridicați-vă neîntrerupt. Ridicați-vă și amintiți-vă de soție. Ridicați-vă în așa fel încât să fiți văzut.

Terminați puzzleul și întoarceți-1. în așa fel încât Suedia să fie cu fața în jos. Urmăriți contururile întunecate dintre piese. Urmăriți suprafețele gri-maronii, scămoase, dintre contururile negre. Puneți-vă degetul acolo. Asta e puzzleul.

Acum, deschideți-vă perspectiva. Vreți undeva. Vreți peste graniță.

143

Luați Finlanda. Vreți să mergeți în Finlanda. Luați Finlanda și războiul finlandez de iarnă. Știți cum a fost. A fost război.

O pastilă numită război. Înghițiți-o. Luați-o în dinți și simțiți cum se răspândește războiul în trup. Spuneți: știu cum e tânjesc după Finlanda tânjesc după Karelen tânjesc după moștenirea rusească tânjesc după bărbatul care vine cu un cuțit. Spuneți: vreau ca războiul să mă ia cu el. Așezați-vă. Așezați-vă pe covor înaintea amintirii războiului și așteptați-o să mășlăuiască în dumneavoastră. Deschideți-vă fermoarul. Arătați-vă cravata. Deschideți și arătați tot ce aveți. Simțiți cum vine războiul. Puneți-vă palma pe covor și lăsați-l să vi se urce pe mână.

Acum vine războiul și frigul, spuneți: da, simt cum vine. Când vine războiul, tristețea vine. Și când tristețea vine, tristețea a venit. Priviți imaginile. Începe marșul.

Luați-vă marșul. Faceți din el o istorie. Luați-vă istoria. Copiați-o. Scrieți: casa mea, grădina mea, prietenii mei. Scrieți: părinții mei. O istorie ar putea fi: numiți-mă unul de-al vostru. O istorie ar putea fi: am cicatrici groase.

Scrieți: istoria mea a început într-o dimineață devreme când soarele strălucea. Așezați-vă să puteți fi văzut.

Stați în chiloți, cu picioarele încrucișate. Scrieți: în timpul scrisului am devenit legitim, ca și cum „eu” ar exista. Scrieți: Prima oară când am dormit în casa mea un câine a lătrat pe stradă.

Rescrieți-vă istoria. Istoria mea a început în 1997. Atunci toate au căzut pe locurile lor. Bucătăria, planta în dormitor, grămada de pantofi în hol. Asta e istorie. Scrieți: când am luat prima oară micul-dejun în casa mea, am avut pâine tare și castraveți.

144

Scrieți: istoria mea s-a sfârșit în 1997. Atunci toate au căzut pe locurile lor și s-au spart. Scrieți: vreau să mă numiți unul de-al vostru. Important e chiar să scrieți. Era în 1005, aveam un loc în tren. Asta e istorie.

Nu. Înlăturați totul. Înlăturați tot ce e linie sau structură. Aliniați cafeaua și sucul de portocale și felul în care vă mișcați și felul în care vă duceți la culcare. Puneți-le pe un rând lung. Piațetele și dungile și cum îți speli dinții. Punctele. Înlăturați pattemurile. Luați rândul și uitați-1. Acum.

Copiați. Copiați: suntem fetele găunoase, cu capetele pline de paie. Suntem fetele rigide, cu spatele drept și ochi lucioși. Voci găunoase, fără sens. Șoptiți ca vântul în iarbă.

din volumul *Definition* (2007)
traducere de Dan Sociu

PÄR
THORN

Pär Thorn (n. 1977) a debutat în 2002, perioadă în care lucra ca poștaş, cu volumul *Kändisar som jag har delat ut post till (Vedete cărora le-am dus poșta)*. Între timp a mai publicat nouă volume de versuri și proză, unul dintre acestea constând în sortarea alfabetică a cuvintelor care apar în romanul *Camera stacojie* de August Strindberg.

A fost unanim remarcat de presă pentru originalitate, principalul cotidian suedez, *Dagens Nyheter*, numindu-l în 2008 „cel mai important scriitor al Suediei în momentul de față”.

Pär Thom este și artist performativ.

Peisaj

(fragment)

Gunoi.
Unghie.
Piatră.
Lac.
Urme de
animal.
Corp de
bărbat.
Copac.
Mișcare.
Iarbă.
Zdrențe de
haine.
Nisip.
Copac.
Foc de tabără.
Molid.
Craniu de
animal.
Variație.
Stâncă.
Frunze.
Unghie.
Craniu de
animal.
Casă.
Nisip.
Stâncă.
Cântec de

Copac.
Cioburi de sticlă.
Piatră.
Frunze.
Corp
neidentificabil.
Copac.
Copac.
Mișcare.
Corp
neidentificabil.
Stâncă.
Hartă.
Casă.
Corp de bărbat.
Copac.
Sunet
imperceptibil.
Gunoi.
Iarbă.
Semn de
circulație.
Deschidere.
Copac.
Foc de tabără.
Sunet.
Copac.
Gunoi.
Gunoi.
Gunoi.
Sunet
imperceptibil.
Piatră.
Copac.

Piatră.

Stâncă.
Piatră.

Piatră.
Copac.
Copac.
Mână.
Pasăre.
Sunet imperceptibil.
Copac.
Chitanță.
Copac.
Foc de tabără.
Piatră.
Bucăți de piele.
Copac.
Urme de animal.
Pământ.
Frontieră.
Piatră.
Resturile unui picnic.
Lac.
Corp de bărbat.
Piatră.
Cântec de pasăre.
Senzație.
Piatră.
Iarbă.
Zdrențe de haine.
Supă.
Nisip.
Copac.
Foc de tabără.
Peșteră.
Craniu de animal.

Lumină.
Speranță.
Copac.
Lac.
Iarbă.
Copac.
Drum.
Liniște.
Iarbă,
întuneric.
Muc de țigară.
Molid.
Cioburi de
sticlă.
Foc de tabără.
Paznic.
Deschidere.
Liniște.
Piatră.
Gunoii.
Molid.
Iarbă.
Sunet.
Chitanță.
Ușă.
Copac.
Zăpadă.
Craniu de
animal.
Molid.
Iarbă.
Deschidere

Stâncă.
Piatră.
Piatră.
Urme de om.
Urme de animal.
Corp de bărbat.
Semn de
circulație.
Iarbă.
Ploaie.
Om.
Corp de bărbat.
Molid.
Sunet
imperceptibil.
Drum.
Zdrențe de haine.
Semn de
circulație. Mână.
Frontieră.
Pământ.
Nisip.
Gunoi.
Nisip.
Pământ.
Pământ.
Corp.
Mână.
Copac.
Copac.
Ulm.
Nisip.

Corp
neidentificabil.
Stejar.
Stejar.
Ură.
Stâncă.
Vânt.
Chiciură.
Copac.
Urme de om.
Urme de animal.
Casă.
Corp de bărbat.
Copac.
Sunet
imperceptibil.
Furculiță.
Gunoi.
Urme de om.
Deschidere.
Copac.
Prundiș.
Pământ.
Cuțit.
Cuțit.
Corp de bărbat.
Gunoi.
Liniște.
Iarbă.
Furculiță.
Paznic.
Deschidere.
Urme de om.

Molid.

Deschidere.

Muc de țigară.

Sandviș.
Lac.
Corp
neidentificabil.
Corp de bărbat.
Copac.
Fecale.
Coasă.
Gunoi.
Iarbă.
Piatră.
Corp de bărbat.
Stâncă.
Copac.
Roi de albine.
Lumină.
Furculiță.
Zăpadă.
Jărat.ic.
Copac.
Prundiș.
Rotulă.
Nisip.
Piatră.
Paznic.
Praf.
Nisip.
Urme de animal.
Cântec de pasăre.
Pin.
Copac.
Copac.
Corp
neidentificabil.

Prundiș.
Copac.
Urme de
animal.
Cântec de
pasăre.
Pin.
Urme de om.
Mișcare.
Cadavru.
Tensiune.
Mână.
Copac.
Copac.
Vânt.
Nisip.
Groapă.
Copac.
Zăpadă.
Gunoi.
Molid.
Iarbă.
Ruină.
Pământ.
Liniste.
Distanță.
Drum.
Paznic.
Copac.
Liniste.
Deschidere.
Insulă.
Senzatie

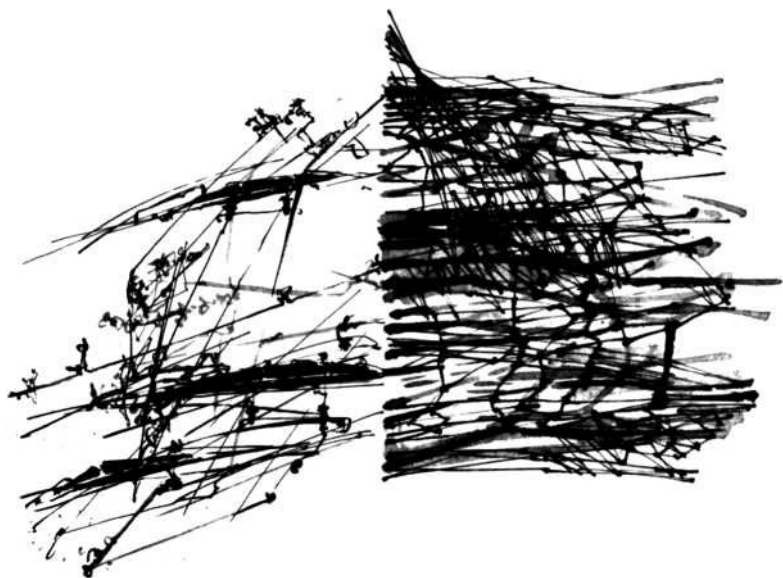
Chiciură.	Copac.
Insulă.	Sunet
Craniu de animal.	imperceptibil.
Molid.	Cazma.
Bucăți de piele.	Stâncă.
Rotulă.	Copac.
Mișcare.	Om.
Piatră.	Scaun.
Sunet.	Stâncă.
Liniște.	Piatră.
Urme de animal.	Dinți.
Copac.	Flegmă.
Pârâu.	Pământ.
Bucăți de piele.	Pământ.
Pământ.	Dinți.
Ulm.	Roi de albine.
Urme de animal.	Prundiș.
Femur.	Fum.
Molid.	Ură.
Pachet de țigări.	Molid.
Craniu de animal.	Pământ.
Chiciură.	Groapă.
Copac.	Piatră.
Urme de om.	Cărare.
Iarbă.	Piatră.
Inimă.	întuneric.
Copac.	Hohot.
Lac.	Sunet
Jăratric.	imperceptibil.
Casă.	Copac.
Medicamente.	Ostaș.
Stâncă.	Secure.
	Iarbă

Albeață.
Copac.
Pachet de țigări.
Cadavru.
Casă.
Scaun.
Stâncă.
Furculiță.
Nămol.
Copac.
Gloanțe.
Molid.
Sunet
imperceptibil.
Sânge.
Pulbere.
Corp
neidentificabil.
Gloanțe.
Casă.
Copac.
Piatră.
Piatră.

Ostaș.
Om.
Iarbă.
Ciment.
Pământ.
Corp de bărbat.
Molid.
Corp neînsuflețit.
Revolver.
Strat de praf.
Cărare.
Ostaș.
Corp
neidentificabil.
Copac.
Cal.
Corp neînsuflețit.
Molid.
Cadavru.
Cadavru.

[.••]

traducere de Aura Maru

DAVID
VIKGREN

David Vikgren (n. 1975) este poet, dramaturg, regizor și critic literar. Recent și-a publicat cel de-al cincilea volum de versuri, *Folkmun (Gura lumii*, 2011), întâmpinat cu entuziasm de critica literară suedeză. Poezia lui David Vikgren este ancorată în contextul și dialectul zonei Norrbotten, din nordul Suediei, unde s-a născut autorul.

Este laureatul mai multor premii, printre care Premiul Gerard Bonnier pentru literatură tânără, decernat de Academia Suedeză (2008).

O selecție din versurile lui David Vikgren a apărut în 2005 în antologia *Un pod peste Europa: tineri poeți din Suedia*, în traducerea lui Dan Shafran. Poemele lui au mai fost traduse în limbile ucraineană și arabă.

Cuvinte

Așa cum se povestește într-o scrisoare, zăpada se va topi curând, întreaga zonă se extinde mai departe într-o cu totul altă epocă decât cea a micilor antreprenori, sunt prezentați cu un chip, un nume și o adresă, nu ca niște individualități cu responsabilități proprii, ci ca un grup, un cerc din ce în ce mai larg, cu toate rebuturile umane pe care le implică, treci pur și simplu la următoarea bucată de pământ de pe care zăpada s-a topit, o întindere care și-a meritat cândva numele, pădurile dese ne apărau de vântul înghețat.

totul se schimbă. în prima zi m-am așezat în mașina de tuns iarba și am făcut câteva ture, e deja un motiv suficient pentru a analiza puțin povestea asta, la primăvară ne va întâmpina o plajă lungă și noroioasă, de-a lungul anilor s-a transformat într-o legendă întunecată, se umflă în jurul unei stații de benzină, a unei alimentare și a unei căsuțe roșii, o linie moartă în marele joc economic³, tocmai asta e problema, eram cel mai mare dintre copii și am aprins un foc.

după multe strădanii, sunt gata să încep, frânghia, deși e nouă, de anul ăsta, se rupe ușor de piatră, asta se repetă o dată pe săptămână, aveam un singur lucru în minte, dacă nu suntem prea obosiți poate vom izbuti să le cărăm cu mâinile noastre, vara ne mutăm de colo-colo. colonizarea sprijinită de stat continuă, an după an. acolo unde renii au fost scoși la păscut, lângă baraj, de fapt, nimic din toate astea n-a fost spus, anul trecut a și

dispărut.

3 Esența unei localități suedeze.

157 catrafuse descărcate în noroi, mlaștini parcelate. În sensul ăsta, sper că golul va putea fi umplut de carte, nimeni nu lovește un cal singuratic, apa împresurând anii, modelând oamenii, atât de adânc sunt înrădăcinate în noi resursele locului, care joacă un rol atât de important în această poveste, o perioadă bună în ținutul pădurilor, ai impresia că citești printre rânduri, mai bine mor decât să, dar mai bine trăiesc, le vine și lor rândul.

zăpada se topea de ceva vreme, mentalitatea mercantilă a comercianților nu se răspândise prea tare, se luaseră de noi, spusese războaie de neînțelese, poate pentru că animalele nu vor să-mi facă rău. condițiile sunt cam aceleași și în alte părți, oamenii și animalele au obosit, programați pe scară largă în era capitalismului, cu toate astea, s-au încăpățânat să existe în continuare, peste tot prin lume, lacuri cu pământ necultivat în jur. iar casa mea n-a fost niciodată așa de curată, sper că va apărea cineva care s-o arunce în aer.

curând am început să adunăm rămurele uscate, au trebuit să renunțe la locul acela, unii din ținuturile mai joase, alții la câțiva kilometri de aici, iar alții au luat ce-au avut la îndemână, eu nu dau mâna, fiindcă după aceea trebuie să mă spăl mult și cu grijă, erau un tip și o țipă care aveau împreună trei copii și o casă, și țipau că o să vadă ei pe dracu. ar fi trebuit să mergem și să le dăm o mână de ajutor, ca să nu-i inunde lacul, atunci am înțeles că vine iadul pe pământ.

lacul era mic și înghețat, probabil că s-a întâmplat din cauza dezbinării și a neînțelegerii. într-un capăt al

locului, ca o gaură săpată de un câine sau de un șobolan, oale, crengi, bușteni s-au dus în jos. niște boxe împrăștiau obscenități înregistrate despre mama mea moartă, amestecate cu amenințări și bolboroseli de

158 bețivan finlandez, s-au dus și unelte și haine pline de noroi, eram o fetiță de zece ani. proletarii radicali și micii fermieri au rămas surprinzător de calmi în tot timpul ăsta, ne voiau acolo.

fie că e asta sau cealaltă, întotdeauna e ceva, eram un copil într-un trup de bărbat când am alergat să aduc toporul, trebuia să ne arătăm umili, să învățăm de la țărani cum să săpăm pământul și să furăm șmecheriile analfabeților, viața lor e mai scurtă decât cea pe care o aveam acasă, când îi îngrijeam, nu era nevoie de niciun ritual de spălare. înainte ca viscolul să se întetească prea tare și zilele să devină prea scurte, suntem conduși într-o fundătură în care n-avem încotro, trebuie să ne lăsăm unii în grija altora, cu siguranță, vremea intelectualilor a trecut.

să nu fi niciodată crezut, și nici măcar să nu știi să scrii, am fost un ajutor de nădejde pentru părinții mei, cum stăteam încălțat cu cizmele lapone și mă uitam neîncrezător la aparatul de fotografiat, tot satul, în lung și-n lat. din câte văd, n-a fost nicio coincidență, mă bântuie naivitatea aceea pe care o aveam, un lac de acumulare și un depozit conțin o mare cantitate de apă, acolo ne puteam spăla fără ajutor, era să cad când am auzit numele, e un modus operandi al familiei noastre, ceva care indică o societate foarte bine organizată.

nu e treaba mea să prescriu aici ce formă ar fi trebuit să ia apoi acțiunea, soarele era deja în înaltul cerului, era

ușor să ajungem acolo și să ne asigurăm că totul e în ordine, le stă în fire să dea de necaz, o zi însorită e cu siguranță frumoasă, dar nu te simți o parte a societății, pentru noi nu există nimic altceva decât viața, fără ea ești mort, și silit să iei totul de la capăt încă o dată, ce altceva îți mai rămâne decât să arunci cu pietre.

159 mlaștini cu muri pitici, pășunile au dispărut, trebuie să renunțăm la ceva ca să obținem altceva, uneori ce e pierdut pierdut rămâne pe veci, din casa lor s-a răspândit zvonul, o înțelegere dinăuntru a ceea ce înseamnă creșterea nivelului apei. În urmă au rămas mesteceni costelivi, care nu oferă nici adăpost, nici altceva, o putere care se naște dintr-o furie zăgăzuită, picătura care umple paharul, există o explicație la întrebarea de ce lucrurile devin ceea ce sunt, am petrecut o noapte liniștită în casa aceea.

au scufundat zone întinse. În sfârșit, au reușit să le sufoce, acum mama putea sta liniștită, avea și ea timp de odihnă, o țevă, un strigăt de ajutor. În pădurea odată vie. medii inumane care strivesc individul, vara dau ocol curții și șterg urmele de tălpi și de copite. Însă nimeni n-a pomenit nimic de nicio furtună, cuvintele nu erau de ajuns, sincere și blânde cum trebuie să fie, astfel încât pânza de cort să nu aibă de suferit, nu i-am căutat niciodată, au fost pur și simplu acolo.

din volumul *Folkmun* (2011)

Noduri

Baza

Se distribuie cozi de măhuri

Miros de mâini

Păr drapat

Cârlige prinse în chingi

Traversează granița

În republica bunăstării

160

Suma vibrațiilor

Imanență

Garduri Gunnebo Labe lucioase de animal Lopeți

galbene de plastic

Un cor de voci curate

Un bandaj contorsionat

Zăngănit de puști

Perforează punctul de joncțiune

Praf pixelat

Absențe acumulate se adună

Detășamente înghesuite în guri de ventilație

Polen

Pici

Scoate-ți curelele

Ieși din bandaje
Pungi de plastic de jur împrejur
Mama se încolăcește
Diminutive
E atât de moale
De fragilă

161

Plăci de granit
In imensa hală a nopții
în unghi ascuțit
Sunt evacuate
Secvențe calde de aer înghițituri de aer
Gâtlejuri ca niște fortificații

Rădăcina unui complot
Locuim o cavitate
Punem bazele unei construcții
Apropie-te copile
Vine tata cu lopata își trage fermoarul își scoate
bandajele

Ploaia
Se ascute
Degete încleștate
Pe mânerul cuțitului scrijelind hârtia
Scoruș
Micul mănunchi de pustule

Strălucitoare

162

Ne stă atât de bine în lesa câinelui
Ne săpăm groapa
In vecinătatea unei parcări
Grămezi de cărucioare
Contorsionate ostentativ
Fiecare cu un nume
Fiecare marcându-și teritoriul cu dejecții

Un scâncet
Melismatic urcă din subsol Grupe de mușchi Insolente
ostentative Apropie-te copile Strecoară-te acum Sub
aceste bandaje

(inedit)

*traducere de Domnica
Drumea*

163

Poeții si traducătorii români I I

Rita Chilian (n. 1982) a publicat volumele de poezie: *Sevraj* (2006), pentru care a primit Premiul Național „Mihai Eminescu” pentru debut, și *poker face* (2010, premiul Uniunii Scriitorilor din România, filiala Sibiu). A tradus din limba franceză romane de J.M.G. Le Clezio și Maurice G. Dantec. Poemele sale au fost traduse în engleză, germană, suedeză. Este profesoară de limba și literatura română în Sibiu.

Dan Coman (n. 1975) a debutat în volumul colectiv *Camera* (1995), alături de Marin Mălaicu-Hondrari și Florin Partene. Pentru prima sa carte, *Anul cârțiței galbene* (2003, 2004), a primit cele mai importante premii pentru debut din România: Premiul Național „Mihai Eminescu” și Premiul Uniunii Scriitorilor, critica remarcându-i forța vizionară și originalitatea. Următoarele sale cărți l-au impus ca pe un poet de prim-plan al generației 2000: *Ghinga* (2005), *dgreat coman* (antologie, 2007), *Dicționarul Mara* (2009, Premiul Radio România Cultural pentru poezie) și romanul *Irezistibil* (2010) fiind aclamate aproape unanim.

Domnica Drumea (n. 1979) a absolvit Facultatea de Litere (română-engleză) la București, fiind unul dintre membrii fondatori ai cenaclului și ai revistei „Fracturi”. A debutat cu volumul *Crize* (2003, Premiul Asociației Scriitorilor din București), după ce anterior fusese prezentă în volumul colectiv 40238 *Tescani* (2000). A doua sa carte, *Not for sale*

(2009), a confirmat-o ca pe una dintre cele mai autentice voci ale generației sale. De asemenea, Domnica Drumea a tradus din limba engleză volume de Tennessee Williams, Carson McCullers, Charles Bukowski, Michel Faber etc.

165

Teodor Dună (n. 1981) a debutat cu *Trenul de treieșunu februarie* (2002), pentru care a primit Premiul Național „Mihai Eminescu” pentru debut, cartea fiind recomandată în prefață de către Mircea Ivănescu. După absolvirea Facultății de Litere din cadrul Universității București, a mai publicat volumele *Catafazii* (2005) și *De-a viul* (2010), ce l-au impus ca pe un lider al filierei vizionare din poezia anilor 2000. Lecturi în România și în spațiul german, unde a avut în 2010 o bursă de creație la Akademie Schloss Solitude.

Gabi Eftimie (n. 1981) a fost una dintre primele voci care anunțau o schimbare de paradigmă în poezia debutanților de după 2000, prin debutul său, *ochi roșii polaroid* (2006), volum care a câștigat Premiul de debut al revistei *România literară*. O parte dintre poemele ei au fost introduse în diverse proiecte de artă vizuală. A tradus mai multe cărți din germană și engleză, printre care *Secolul meu* de Günter Grass, *Schilf* de Juli Zeh și *Adevărul despre Sascha Knisch* de Aris Fioretos.

Adela Greceanu (n. 1975) a debutat cu *Titlul volumului meu, care mă preocupă atât de mult...* (1997, Premiul pentru debut al Asociației Scriitorilor din Sibiu), urmat de alte două volume

de proze poetice: *Domnișoara Cvasi* (2001) și *Înțelegerea drept în inimă* (2004). În 2008 a publicat romanul *Mireasa cu șosete roșii* (2008). Adela Greceanu a susținut numeroase lecturi (Viena, Berlin, Leipzig, Medana, Goteborg, Stockholm, Uppsala, Atena, Istanbul), iar textele sale au fost traduse în germană, engleză, suedeză, slovenă, greacă, turcă, albaneză. În prezent realizează emisiunea de literatură „Noua revistă vorbită”, la Radio România Cultural.

166

Marius Ianuș (n. 1975) a fost membru al cenaclului „Litere” condus de Mircea Cărtărescu, debutând în volumul colectiv *Ferestre '98* (1998). A mai participat la volumul experimental *40238 Tescani* (2000). A înființat și condus revista și cenaclul „Fracturi” (fiind, alături de Dumitru Crudu, coautorul Manifestului Fracturist). A publicat volumele *Manifest anarhist și alte fracturi* (2000); *Ursul din containă — un film cu mine* (2002); *Hârtie igienică precedată de Primele poezii* (2004); *Dansează Ianuș* (antologie, 2006) și *Ștrumpfii afară din fabrică!* (2007, Premiul pentru poezie al revistei *Cuvântul*). În 2010 și-a repudiat toate scrierile anterioare, scriind pe blogul său: „îmi cer iertare tuturor celor cărora versurile mele de până acum le-au fost prilej de sminteală și iau păcatele la care i-au împins vorbele mele scrise și spuse pe alți oameni asupra mea.”

Doina Ioanid (n. 1968) a absolvit Facultatea de Litere a Universității București în 1995. A publicat în volumele colective *Ferestre '98* (1998) și *40238*

Tescani (2000). A debutat individual cu un volum de poeme în proză, *Duduca de marțipan* (2000), căruia i-au urmat volumele *E vremea să porți cercei* (2001), *Cartea burților și a singurătății* (2003), *Poeme de trecere* (2005) și *Ritmuri de îmblânzit aricioaica* (2010). Poemele sale au fost traduse în franceză, maghiară, turcă, slovenă, neerlandeză. A tradus din limba franceză mai multe cărți, printre care *Vara, la zece și jumătate seara* de Marguerite Duras și *Intr-o noapte fără lună*, de Dai Sijie. Este secretar de redacție la revista *Observator cultural*.

167

Claudiu Komartin (n. 1983) a debutat cu *Păpușarul și alte insomnii* (2003, 2007), care a primit Premiul Național „Mihai Eminescu” pentru debut. Au urmat *Cercul domestic* (2005), volum premiat de Academia Română, și *Un anotimp în Berceni* (2009, 2010). Claudiu Komartin a tradus poezie (Matthew Sweeney, Roberto Bolano, Ivan Hristov etc.) și patru romane din limba franceză (J.M.G. Le Clezio, Philippe Claudel, Tahar Ben Jelloun). Coautor al textelor ce stau la baza piesei *Deformații*, montată în 2008 la București, al scenariului piesei *Trișez cu viața* (2010) și al antologiei *Cele mai frumoase poeme din 2010* (2011, împreună cu Radu Vancu). Din 2010 este redactor-șef al revistei *Poesis internațional* și al Casei de editură Max Blecher.

Aura Maru (n. 1990) a absolvit liceul „Mihai Eminescu” din Chișinău și a făcut parte din colegiul

de redacție al revistei *Clipa*. A condus cenaclul „Iulia Hasdeu” din Chișinău, iar în prezent studiază în Germania, după un an la Facultatea de Litere a Universității București. Aura Maru este una dintre cele mai sigure voci ale ultimului val de poeți basarabeni, prin care poezia română contemporană își consolidează câteva dintre principalele direcții afirmate în ultimele două decenii.

Dan Sociu (n. 1978) a ajuns cunoscut foarte devreme ca unul dintre cei mai talentați tineri poeți ai generației sale, remarcându-se în grupul ieșean Club 8. Prezent în antologiile *Club 8 Poetry* (2001), *Ozone friendly* (2002) și *hat jemand etwasgefragt* (2003), Sociu a debutat cu placheta *Borcane bine legate, bani pentru încă o săptămână* (2002), pentru care a primit Premiul Național „Mihai Eminescu” pentru debut, volum reluat doi ani mai târziu în *Fratele păduche* (2004), cu 18 poeme inedite.

168

Ulterior, a publicat *cântece eXcesive* (2005), pentru care i s-a decernat Premiul pentru poezie al Uniunii Scriitorilor din România, și *Favor nocturn* (2011), precum și romanele *Urbancolia* (2008) și *Nevoi speciale* (2008). Prezent în antologia *New European Poets* (2008), a tradus în limba română câțiva mari scriitori de limba engleză ai secolului trecut (Charles Bukowski, Jack Kerouac, Seamus Heaney, E. E. Cummings).

Răzvan Țupa (n. 1975) a debutat cu volumul *Fetiș* (2001), pentru care i s-a decernat Premiul Național „Mihai Eminescu” pentru debut. Doi ani mai târziu,

cartea a apărut într-o ediție revăzută sub titlul *Fetiș — o carte românească a plăcerii*. A mai publicat volumul *Corpuri românești* (2005). A făcut parte din nucleul cenaclurilor „Fracturi” și „Euridice”. Cunoscut jurnalist cultural, a fost redactorul-șef al revistei *Cuvântul* (2006-2008) și a organizat, între 2005 și 2010, seria de întâlniri și lecturi „Poeticile cotidianului”. Autor al documentarului *poezie, puterea* (2009), prezentând „24 de poeți noi”, Răzvan Țupa a fost unul dintre cei mai activi publiciști ai anilor 2000 și a avut lecturi la Paris, Berlin, Roma, Praga, New York. Coautor al textelor ce stau la baza piesei *Deformații* (2008).

Alexandru Vakulovski (n. 1978) este un poet și prozator român născut în Basarabia. S-a remarcat prin scriitura dură, cu limbaj licențios, și prin faptul că interdicția de ședere în România pe care a primit-o în 2009 a stârnit solidaritatea unui număr impresionant de personalități culturale care au determinat autoritățile să urgenteze procedurile de acordare a cetățeniei române. A publicat patru romane, un volum de teatru și trei volume de poezie (*Oedip regele mamei lui Freud*, 2002; *TU*, împreună cu Mihail Vakulovski, 2002; *ecstasy*, 2005).

Radu Vancu (n. 1978) a absolvit Facultatea de Litere din Sibiu, unde este în prezent lector universitar. Lucrarea sa de doctorat, *Mircea Ivănescu. Poezia discreției absolute* (2007) a devenit una dintre exegezele critice esențiale asupra operei lui Mircea Ivănescu. A debutat cu

placheta *Epistole pentru Camelia* (2002), căreia i-au urmat *Biographia litteraria* (2006), *Monstrul fericit* (2009), *Sebastian în ins* (2010, Premiul revistei *Observator cultural*; Premiul Uniunii Scriitorilor, filiala Sibiu) și *Amintiri pentru tatăl meu* (2010). Coautor al antologiei *Cele mai frumoase poeme din 2010* (2011, împreună cu Claudiu Komartin). Pregătește o antologie de poeme alese ale lui John Berryman, *Cântece vis*. Este redactor al revistelor *Transilvania* și *Poesis internațional*.

Elena Vlădăreanu (n. 1981) este licențiată în Litere la Universitatea București cu o lucrare despre literatura suprarrealistă (2005). A debutat publicistic în anul 2000, iar în volum în 2002, cu *Pagini* (volum reeditat în 2003), carte apărută într-o valoroasă colecție de poezie, câștigând concursul de debut „Aurel Dumitrașcu”. Au urmat: *Fisuri* (2003), ce relua placheta samizdat *Din confesiunile distinsei doamne M* (2001); *Europa — zece cântece funerare* (2005) și *Spațiu privat* (2009). A frecventat cenaclurile „Fracturi” și „Euridice”. Unul dintre cei mai activi scriitori și jurnaliști culturali, Elena Vlădăreanu realizează din 2006 la radioul public emisiunea de actualitate culturală „Timpul prezent”.

7

Johannes Anyuru
traducere de Alexandru Vakulovski

17

Ida Boijel
traducere de Elena Vlădăreanu

3i

Kristofer Flensmarck
traducere de Adela Greceanu

4i

Anna Hallberg
traducere de Rita Chirian

49 Ann Hallstrom *traducere*
de Doina Ioanid

61

Linn Hansen
traducere de Răzvan Jupa

7i

Cecilia Hansson
traducere de Marius Ianuș

81

Leif Holmstrand
traducere de Radu Vdncu

171

93

Viktor Johansson
traducere de Gabi Eftiinie

103

Henrik Nilsson

traducere de Dan Coman

115

Malte Persson

traducere de Claudiu Komartin

125

Sofia Stenstrom

traducere de Teodor Dună

133

Kajsa Sundin

traducere de Dan Sociu

M7

Pär Thom

traducere de Aura Maru

155

David Vikgren

traducere de Domnica Drumea

165

Poezii și traducătorii români

Casa de editură Max
Blecher

**Bistrița, str. Mihai Eminescu, nr. 3,
sc. A, ap. 9**

**tel: +40 (o) 723 572 332 / +40 (o) 765
257 097**

**e-mail: casadeeditura@maxblecher.ro
<http://maxblecher.ro/>**